

**Bestemmingsplan Rolde, uitbreiding
begraafplaats**

Ontwerp

Opdrachtgever:
Rapportnummer:
Datum vrijgave:
Opsteller:
Goedkeuring:

Gemeente Aa en Hunze
RB 10.283
Maart 2017
Dhr. M. Beek
Dhr. H. de Roo

Inhoudsopgave

.....	1
1 HOOFDSTUK 1 INLEIDEND HOOFDSTUK	4
1.1 Inleiding	4
1.2 Aanleiding	4
1.3 Planologisch kader	5
1.4 Doel	5
1.5 Verantwoording	5
1.6 Leeswijzer	5
2 HOOFDSTUK 2 LOCATIEBESCHRIJVING	6
2.1 Historie en huidige situatie	6
2.2 Motivatie locatiekeuze	9
2.3 Gewenste uitbreiding	10
3 HOOFDSTUK 3 BELEIDSKADER	11
3.1 Rijksbeleid	11
3.1.1 Ruimtelijk – Structuurvisie Ruimte en Infrastructuur	11
3.1.2 Ladder voor duurzame verstedelijking	11
3.1.3 Wet op de lijkbezorging	13
3.1.4 Besluit op de Lijkbezorging	13
3.1.5 Inspectierichtlijn Lijkbezorging, 3e herziene druk	13
3.1.6 Conclusie Rijksbeleid	13
3.2 Provinciaal beleid	13
3.2.1 Actualisatie omgevingsvisie Drenthe 2014	13
3.2.2 Omgevingsverordening Drenthe	14
3.2.3 Kernkwaliteiten-analyse	15
3.3 Gemeentelijk beleid	18
3.3.1 Herijking Strategische Toekomstvisie 2015 – 2015	18
4 HOOFDSTUK 4 OMGEVINGSASPECTEN	20
4.1 Archeologie	20
4.2 Bodem	21
4.3 Cultuurhistorie	21
4.4 Ecologie	23
4.5 Externe veiligheid	25
4.6 Geluid (Wet geluidhinder)	25
4.7 Luchtkwaliteit	26
4.8 M.E.R.-beoordeling	26
4.9 Milieuhinder	27
4.10 Verkeer en Vervoer	28
4.11 Watertoets	28
5 HOOFDSTUK 5 UITVOERBAARHEID	30
6 HOOFDSTUK 6 OVERLEG EN INSpraak	31
7 HOOFDSTUK 7 JURIDISCHE TOELICHTING	35
7.1 Algemeen	35
7.2 Toelichting op de toelichting	35
7.3 Toelichting op de planregels	36

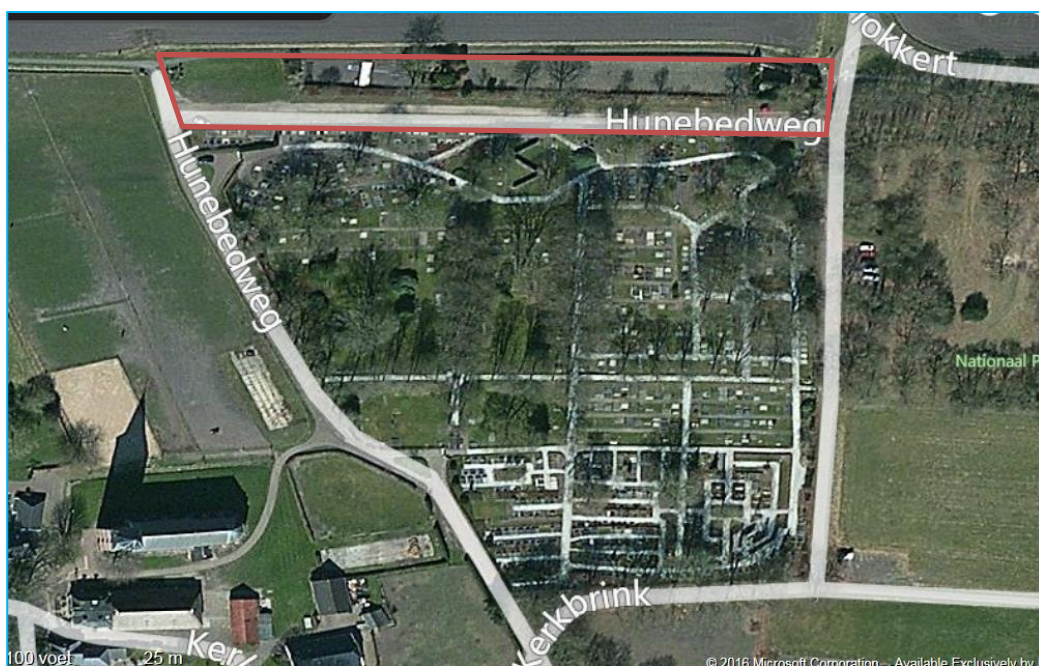
1 Hoofdstuk 1 Inleidend Hoofdstuk

1.1 Inleiding

Voorliggend bestemmingsplan is bedoeld om het juridisch kader te bieden voor het kunnen uitvoeren van een ruimtelijk initiatief. Tevens biedt voorliggend bestemmingsplan de onderbouwing van waarom het gewenste ruimtelijk initiatief inpasbaar is op de door initiatiefnemer gewenste locatie.

1.2 Aanleiding

Aan de noordkant van het dorp Rolde bevindt zich een begraafplaats. De begraafplaats is in eigendom van de gemeente Aa en Hunze. De begraafplaats begint aan te lopen tegen zijn grenzen en uitbreiding is noodzakelijk. De uitbreiding is voorzien aan de noordkant van de bestaande begraafplaats. Onderstaand een weergave van de ligging van de begraafplaats vanuit de lucht en een weergave van de beoogde uitbreiding (rode kader) en een tekening van de uitbreiding (in paragraaf 2.2 is de gehele tekening inclusief de legenda weergegeven).

1.3 Planologisch kader

De gronden waar de uitbreiding van de begraafplaats betrekking op hebben zijn in het bestemmingsplan Buitengebied van de voormalige gemeente Rolde bestemd als 'Agrarisch gebied met hoge landschappelijke en natuurlijke waarden'.

De uitbreiding van de begraafplaats is niet voorzien binnen deze genoemde bestemming. Medewerking aan het voornemen om deze uitbreiding wel te realiseren is mogelijk via een herziening van het vigerende bestemmingsplan, waarbij de gronden dezelfde bestemming zullen krijgen als de bestaande begraafplaats (bestemming Maatschappelijk – Begraafplaats). Voorliggend bestemmingsplan voorziet in het planologisch instrument om de gewenste uitbreiding van de begraafplaats mogelijk te maken.

1.4 Doel

In deze partiële herziening van het geldende bestemmingsplan wordt ingegaan op de (ruimtelijke) gevolgen van de voorgenomen ontwikkeling van het betreffende gebied. De realisatie van de gewenste plannen dient niet in strijd te zijn met een goede ruimtelijke ordening.

1.5 Verantwoording

Bij het opstellen van voorliggend bestemmingsplan is gebruik gemaakt van diverse (beleids)documenten en websites. Sommige (beleids)documenten en beeldbeschrijvende documenten zijn in voorkomende gevallen integraal overgenomen om de inhoud zoveel mogelijk te waarborgen. Daar waar bronnen zijn gebruikt is dat in de tekst weergegeven.

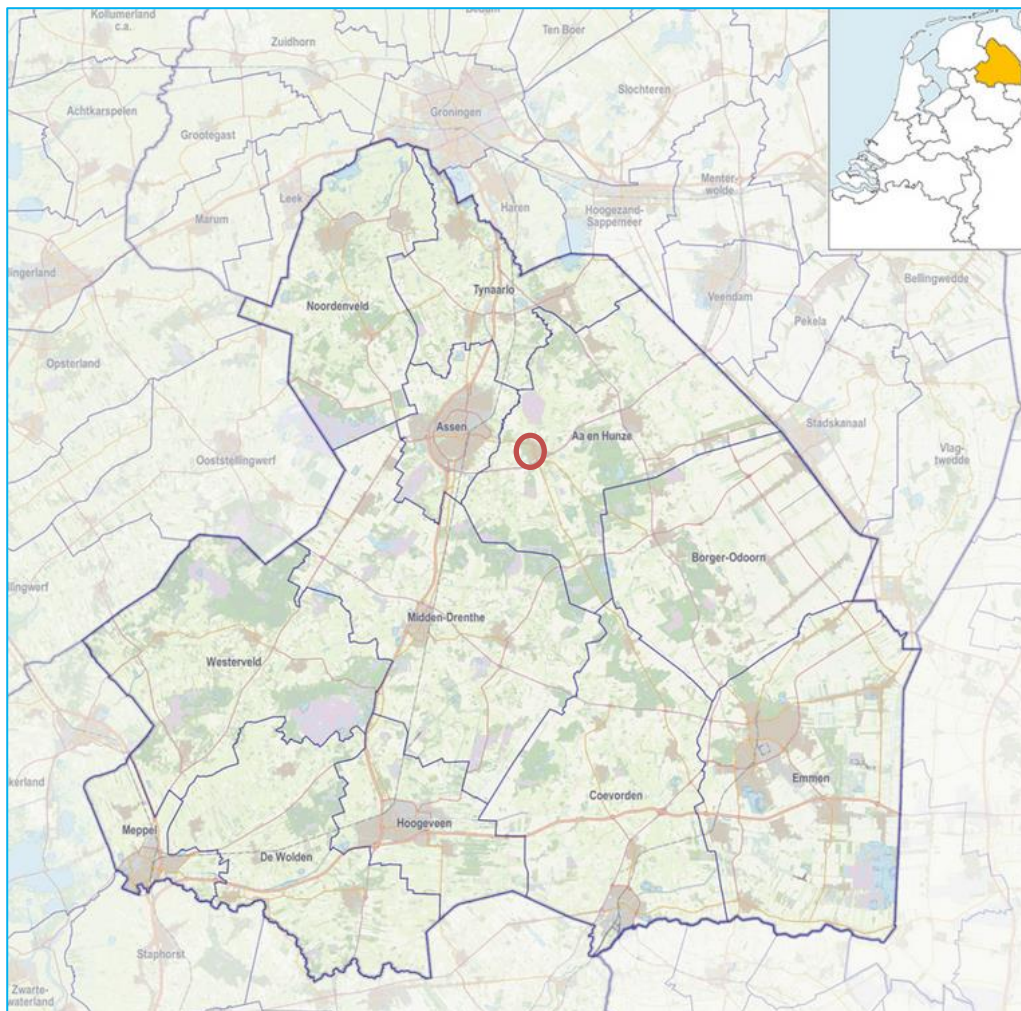
1.6 Leeswijzer

Na dit inleidende hoofdstuk wordt in hoofdstuk 2 een weergave gegeven van de historie en ligging van het plangebied. In Hoofdstuk 3 komen de verschillende relevante beleidsstukken voorbij die van toepassing zijn op het plan en uitgewerkt van provinciaal niveau tot gemeentelijk niveau. Hoofdstuk 4 geeft de invloed weer van het plan tot de verschillende omgevingsaspecten. In hoofdstuk 5 staat de economische uitvoerbaarheid centraal. Hoofdstuk 6 doet verslag van de inspraak- en overlegreacties, waarna hoofdstuk 7 ingaat op de juridische vertaling van het plan en vervolgens volgen in hoofdstuk 8 de regels.

2 Hoofdstuk 2 Locatiebeschrijving

2.1 Historie en huidige situatie

De begraafplaats te Rolde bevindt zich in de Drentse gemeente Aa en Hunze. Hieronder is de ligging van Rolde vanuit een hoger perspectief weergegeven.

Nederland, provincie Drenthe, gemeente Aa en Hunze en de ligging van Rolde in één oogopslag.

De begraafplaats van Rolde bevindt zich in aan de noordkant van het dorp aan de Hunebedweg. Aan de noordkant van de begraafplaats bevinden zich landerijen, aan de oostkant bevindt zich de weg Slokkert en de hunebedden D17 en D18. Aan de zuidkant bevinden zich afschermende bosschages richting het centrumgebied van Rolde. Aan de westkant bevindt zich de Jacobuskerk. Onderstaand een weergave van de ligging van de begraafplaats ten opzichte van het dorp Rolde.

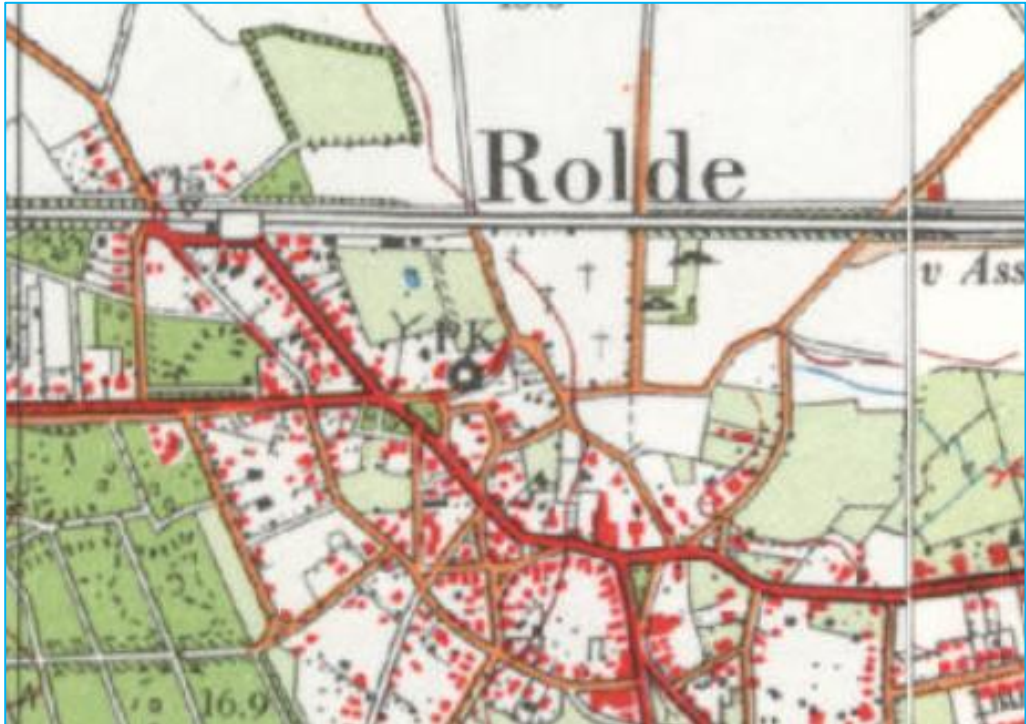

Op kaarten vanuit circa 1850 is de begraafplaats (als ook de hunebedden) al zichtbaar.

Anno 1850

Rond 1960 heeft de begraafplaats haar huidige omvang al bereikt zo lijkt het op basis van een topografische kaart uit anno 1960.

Anno 1960

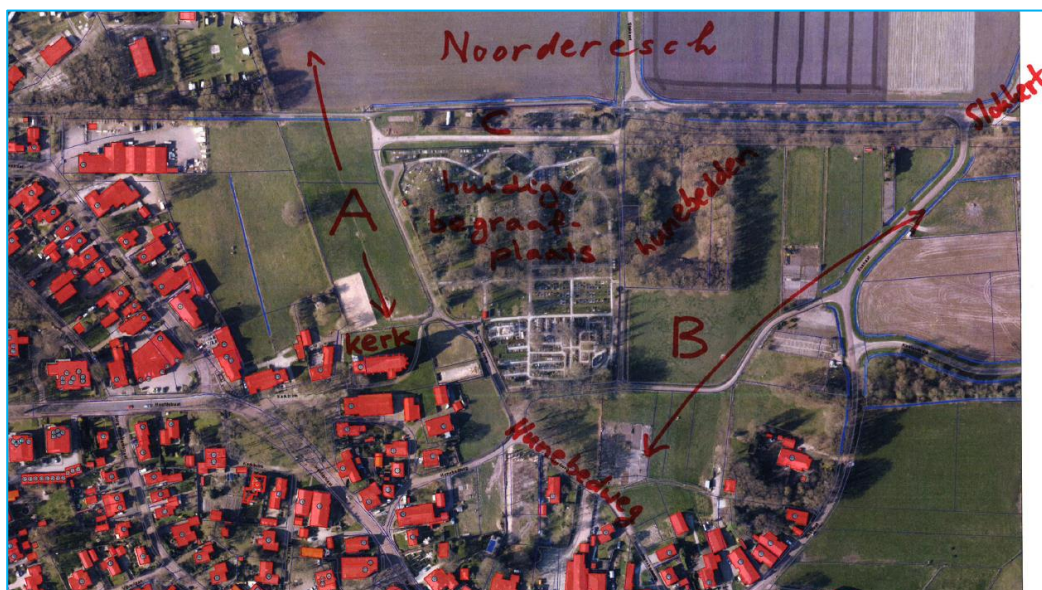
Op onderstaande foto is te zien de gronden waar de uitbreiding is voorzien, het betreffen de gronden vanaf de haagbeuk aan de linkerkant van de foto en dan de gronden rechts daarvan inclusief de bomensingel.

2.2 Motivatie locatiekeuze

Vanwege een doelmatige exploitatie is voor extra graven in Rolde uitbreiding van de bestaande begraafplaats gewenst en niet het creëren van een dependance. De uitbreiding van de bestaande begraafplaats is daarom alleen in de directe nabijheid wenselijk en bij voorkeur direct aansluitend daarop.

De volgende locaties zijn overwogen (zie onderstaande kaart). Deze waren ten tijde van deze overweging allen in particulier eigendom. Er is ambtelijk overleg gevoerd over deze locaties met de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed en de provincie Drenthe.

Zowel locatie A als B vielen in overleg af, omdat het aanleggen van een begraafplaats ter plaatse het waardevolle open karakter van deze gronden zou aantasten. Bij locatie A wordt onevenredig afbreuk gedaan aan de zichtrelatie tussen Rolde (en in het bijzonder de Jacobuskerk) en de Noorderesch tussen Rolde en Balloo. Bij locatie B wordt onevenredig afbreuk gedaan aan het open landschap tussen de Hunebedweg, de Slokkert en de hunebedden.

Locatie C was al een locatie zonder open karakter, die begrensd wordt met het open buitengebied ten noorden ervan door een fietspad. Omdat deze locatie een uitbreiding van de begraafplaats in noordelijke richting inhoudt, wordt er geen afbreuk gedaan aan het open zicht tussen Rolde en het buitengebied.

Bij de inrichting van Locatie C is betrokken dat de gronden nabij de rioolwaterpersleiding niet voor begraven ingericht konden worden. Volgens het bestemmingsplan is begraven hier straks uitgesloten. Daarom wordt ter plaatse van deze leiding het wandelpad gehandhaafd dat gelegen is op het oude spoortracé. Daarmee wordt ook dit cultuurhistorische element behouden. Met de overgebleven gronden van locatie C kan worden voorzien in de uitbreidingsbehoefte.

Nadat de keuze voor locatie C is gemaakt, is overgegaan tot aankoop van deze gronden, waardoor deze nu in eigendom zijn van de gemeente.

2.3

Gewenste uitbreiding

Ten behoeve van de uitbreiding is ook een inrichtingsplan opgesteld. Hierna volgt de weergave daarvan. De borging tot de uitvoering van de uitbreiding op deze manier van inrichten wordt geborgd door het opnemen van een zogeheten 'voorwaardelijke verplichting' in de regels.

3 Hoofdstuk 3 Beleidskader

Binnen het ruimtelijk werkveld is door de verschillende overheidslagen veel beleid opgesteld. Middels dit beleid is getracht richting te geven aan de inrichting en het beheer van de openbare ruimte.

Getoetst wordt of het plan past binnen het vigerende planologisch kader en binnen het ruimtelijk beleid van de verschillende overheidslagen. In dit hoofdstuk staat een overzicht van het van toepassing zijnde beleid in relatie tot de gewenste ontwikkelingen van de gemeente Aa en Hunze op deze locatie.

3.1 Rijksbeleid

3.1.1 *Ruimtelijk – Structuurvisie Ruimte en Infrastructuur*

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) is op 22 november 2011 onder aanvaarding van een aantal moties door de Tweede Kamer aangenomen en 13 maart 2012 vastgesteld. Onderdeel van deze structuurvisie is het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro).

Met de structuurvisie kiest het rijk voor een selectievere inzet van rijksbeleid op slechts 13 nationale belangen. Voor deze belangen is het Rijk verantwoordelijk en wil het resultaten boeken. Buiten deze 13 belangen hebben decentrale overheden beleidsvrijheid.

Voor de projectlocatie zijn in de SVIR geen specifieke onderwerpen opgenomen die aangemerkt worden als nationaal belang waarmee rekening gehouden dient te worden.

3.1.2 *Ladder voor duurzame verstedelijking*

Op 1 oktober 2012 is het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) gewijzigd, en is 'de ladder voor duurzame verstedelijking' daaraan toegevoegd. De ladder ondersteunt gemeenten en provincies in vraaggerichte programmering van hun grondgebied, het voorkomen van overprogrammering en de keuzes die daaruit volgen. De Minister van Infrastructuur en Milieu heeft een handreiking beschikbaar gesteld als hulpmiddel bij de toepassing van de ladder.

Doel

De ladder voor duurzame verstedelijking is in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) geïntroduceerd. Doel van de ladder voor duurzame verstedelijking is een goede ruimtelijke ordening door een optimale benutting van de ruimte in stedelijke gebieden. Het Rijk wil met de introductie van de ladder vraaggerichte programmering bevorderen. De ladder beoogt een zorgvuldige afweging en transparante besluitvorming bij alle ruimtelijke en infrastructurele besluiten.

Motiveringsplicht en resultaat

Overheden dienen nieuwe stedelijke ontwikkeling te motiveren met de drie opeenvolgende stappen. De stappen bewerkstelligen dat de wens om een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk te maken, nadrukkelijk wordt gemotiveerd en afgewogen met oog voor (1) de ruimtevraag, (2) de beschikbare ruimte en (3) de ontwikkeling van de omgeving waarin het gebied ligt.

De stappen schrijven geen vooraf bepaald resultaat voor, omdat het optimale resultaat moet worden beoordeeld door het bevoegd gezag dat de regionale en lokale omstandigheden kent. Dit gezag draagt de verantwoordelijkheid voor de ruimtelijke afweging over die ontwikkeling.

Wettelijk kader

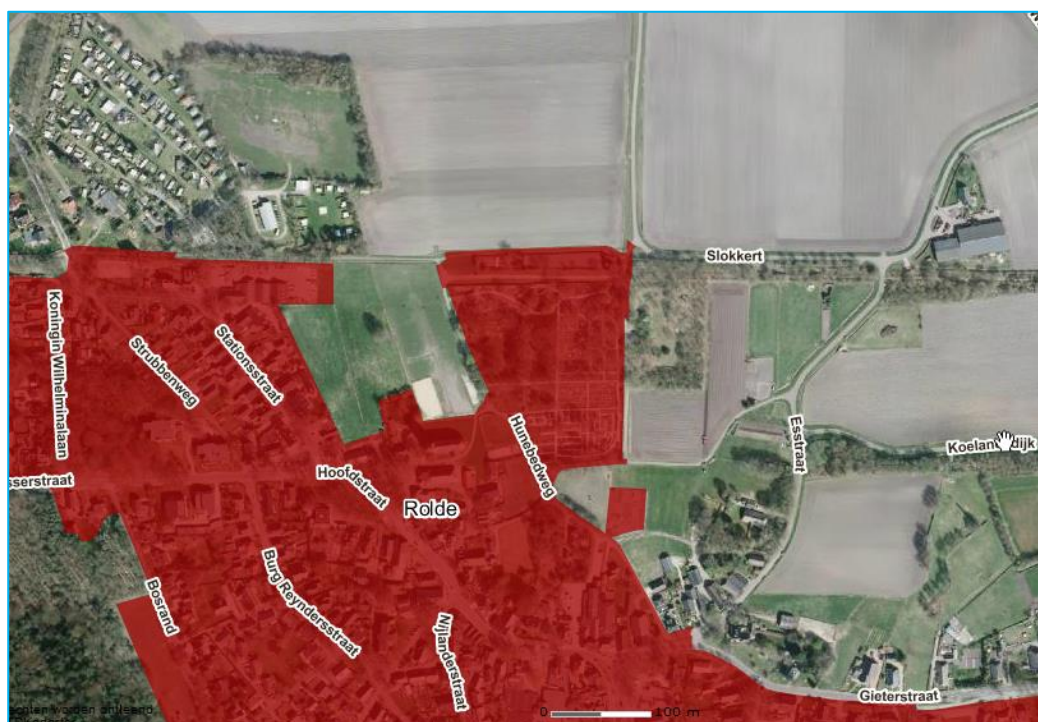
De ladder voor duurzame verstedelijking is het kader voor alle juridisch verbindende ruimtelijke plannen van de decentrale overheden.

Belangrijke vraag is om te bepalen of er wel sprake is van een zogeheten 'stedelijke ontwikkeling'.

De definitie voor een stedelijke ontwikkeling (artikel 1.1.1, lid 1, Bro) luidt als volgt:

Stedelijke ontwikkeling: ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen.

In de Handreiking staat dat er geen ondergrens is bepaald voor wat een 'stedelijke ontwikkeling' is. De uitbreiding van de bestaande begraafplaats komt voort uit de lokale vraag naar ruimte voor graven. De vraag kan binnenstedelijk worden ingevuld door uitbreiding van de huidige begraafplaats. Gezien het feit de ontwikkeling een lokale vraag betreft is de ladder voor duurzame verstedelijking niet aan de orde.

Weergave dat uitbreiding plaatsvindt binnen bestaand stedelijk gebied (bron kaartbeeld: Geoportaal Drenthe)

3.1.3 *Wet op de lijkbezorging*

De Wet op de lijkbezorging is een Nederlandse wet die in 1991 is vastgesteld. Doel is te regelen wat er met een lichaam van een overleden persoon moet gebeuren na dood te zijn geboren of na te zijn overleden. In Nederland zijn voor nabestaanden normaliter de begrafenis of de crematie de twee toegestane manieren om ervoor te zorgen dat een dood lichaam geen schade aan de gezondheid van levenden kan toebrengen.

3.1.4 *Besluit op de Lijkbezorging*

Het besluit op de lijkbezorging regelt onder meer de wijze van begraven en de inrichting van het graf. Zo regelt dit besluit dat bij het begraven geen gebruik mag worden gemaakt van kunststof of metalen omhulsel.

In artikel 10 van het Besluit op de Lijkbezorging is aangegeven welke onderdelen in het register moeten worden opgenomen. Hieraan zal voldaan moeten worden.

3.1.5 *Inspectierichtlijn Lijkbezorging, 3e herziene druk*

De inspectierichtlijn lijkbezorging kan worden gezien als een advies van de Inspectie van de Volksgezondheid voor de milieuhygiënische aspecten van de lijkbezorging. In de inspectierichtlijn worden adviezen gegeven over het tegengaan van bodem- en grondwaterverontreiniging, onvolledige lijkvertering en hinderaspecten.

Aangegeven wordt dat een bodem van zand- of zavelgrond het meest geschikt is voor een begraafplaats. De afwatering van een begraafplaats moet milieuhygiënisch kritisch worden gezien, evenals de mogelijkheid maatregelen te nemen om te voorkomen dat dit water in het grond- of oppervlaktewater terechtkomt.

Ook wordt aangegeven dat de afstand tussen de begraafplaats tot een woning, 20 tot 30 meter dient te bedragen en er een erfafscheiding dient te zijn die de privacy waarborgt.

In voorliggend bestemmingsplan is sprake van een zandgrond. De afstand tot woningen van derden bedraagt meer dan 30 meter. De begraafplaats is ook niet zichtbaar door de rondom gelegen afscheiding. Ook ligt de gemiddeld hoogste grondwaterstand zich op meer dan 3 meter onder het maaiveld.

3.1.6 *Conclusie Rijksbeleid*

Het verzoek is in overeenstemming met het rijksbeleid.

3.2 *Provinciaal beleid*

3.2.1 *Actualisatie omgevingsvisie Drenthe 2014*

Op 2 juli 2014 is de Actualisatie omgevingsvisie Drenthe 2014 vastgesteld. De omgevingsvisie is hét strategische kader voor de ruimtelijk-economische ontwikkeling van Drenthe. De visie formuleert de belangen, ambities, rollen, verantwoordelijkheden en sturing van de provincie in het ruimtelijke domein.

In de Omgevingsvisie zijn vier wettelijk voorgeschreven provinciale planvormen samengenomen, te weten:

- De provinciale structuurvisie op grond van de Wro;
- Het provinciaal milieubeleidsplan op grond van de Wet milieubeheer (Wm);
- Het regionaal waterplan op grond van de waterwetgeving;
- Het Provinciaal Verkeers- en Vervoersplan op grond van de Planwet verkeer en vervoer.

De Omgevingsvisie beschrijft de ruimtelijk-economische ontwikkeling van Drenthe voor de periode tot 2020, met in sommige gevallen een doorkijk naar de periode erna.

Missie

De missie uit de Omgevingsvisie luidt: 'Het ontwikkelen van een bruisend Drenthe, passend bij de kernkwaliteiten die de provincie rijk is'.

De kernkwaliteiten zijn:

- rust, ruimte, natuur en landschap;
- oorspronkelijkheid;
- naoberschap;
- menselijke maat;
- veiligheid;
- kleinschaligheid (Drentse schaal).

Ruimtelijke ontwikkelingen

De provincie wil ontwikkelingen stimuleren die een bijdrage leveren aan de ruimtelijke kwaliteit. Deze kwaliteit zit voor de provincie in het zorgvuldig gebruikmaken van de ruimte, het behouden en waar mogelijk versterken van de kernkwaliteiten en het waarborgen van de kwaliteit van het milieu en de leefomgeving.

Voor begraafplaatsen is geen specifiek beleid opgenomen in de omgevingsvisie. Wel is sprake van een ontwikkeling in het Nationaal Landschap de Drentsche Aa. De invloed hierop is weergegeven in de kernkwaliteiten-analyse zoals deze in paragraaf 3.2.3 in deze toelichting is weergegeven. Daarnaast is er een landschappelijk inrichtingsplan opgesteld, waarin rekening is gehouden met de verschillende kernkwaliteiten.

3.2.2

Omgevingsverordening Drenthe

In de omgevingsverordening staat het volgende artikel genoemd die betrekking heeft op de ontwikkeling van begraafplaatsen.

Artikel 7.11 (begraafplaatsen)

Het is verboden in een grondwaterbeschermingsgebied een begraafplaats of uitstrooiveld, als bedoeld in de Wet op de lijkbezorging, of een dierenbegraving aan te leggen of te hebben.

Er is geen sprake van een grondwaterbeschermingsgebied. De aanleg van de natuurbegraafplaats is niet in strijd met de omgevingsverordening.

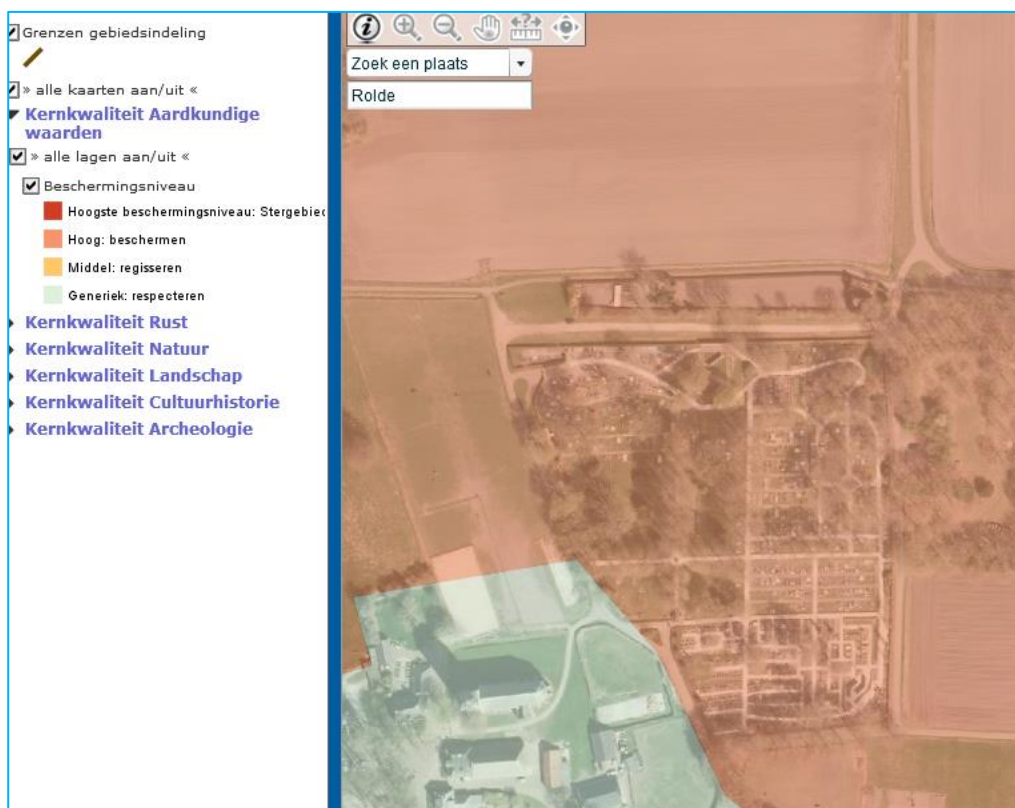
3.2.3

Kernkwaliteiten-analyse

Tevens is geoordeeld of er sprake is van provinciale Kernkwaliteiten voor het gebied. Dit is beoordeeld met de bij de omgevingsvisie behorende kaartenviewer. Hierna volgt het overzicht van de aanwezige kernkwaliteiten in het gebied.

Kernkwaliteit Aardkundige waarden

Er is sprake van een kernkwaliteit Aardkundige waarden – hoog : beschermen.

Wat betekent deze kernkwaliteit?

Drenthe heeft een eigen karakter, een eigen (ruimtelijke) identiteit, die door inwoners en bezoekers hoog gewaardeerd wordt. Het aardkundige landschap van Drenthe is hiervoor in belangrijke mate bepalend. Het provinciaal aardkundig erfgoed is de enige informatiebron over de natuurlijke ontstaansgeschiedenis van Drenthe. Net als archeologische waarden zijn aardkundige waarden voor het merendeel onzichtbaar, onvervangbaar en niet te compenseren. Ze zijn per definitie kwetsbaar voor ruimtelijke ontwikkelingen die met bodemingrepen gepaard gaan. Maar wat zijn precies aardkundige waarden? De provincie omschrijft aardkundige waarden als volgt:

“Drenthe staat bekend om zijn rijke bodemarchief, om zijn aardkundige waarden (AW). De aardkorst geeft belangrijke informatie over de ontstaansgeschiedenis van de wereld, die u kunt aflezen aan hoogveengebieden, stuwwallen en stuifzandgebieden. Niet alleen de natuur, maar ook de mens heeft zijn sporen achtergelaten op en in de Drentse bodem. Dan kunt u denken aan essen, veenterpen en grafheuvels. De zichtbare en onzichtbare rijkdom van onze aardkorst zijn onvervangbare bronnen van kennis van

een ver verleden. Dit wordt daarom ook wel aardkundig erfgoed of aardkundige waarden genoemd.”

De provincie wil aardkundige waarden die bijdragen aan het specifieke Drentse karakter behouden en waar mogelijk herstellen zonder daarbij het normale landbouwkundig gebruik te belemmeren.

Voor aardkundige waarden onderscheidt de provincie drie beschermingsniveaus die verschillen in de mate van inzet van de provincie. De twee hoogste beschermingsniveaus (beschermen en regisseren) zijn van provinciaal belang en aangegeven op de kaart van de Omgevingsvisie. Het gebied ligt in een gebied met een hoog beschermniveau, namelijk “hoog – beschermen”.

Bij ontwikkelingen in deze gebieden vormen de aardkundige kenmerken een randvoorwaarde. Initiatief hebben daarmee de verantwoordelijkheid om vroegtijdig in het planproces inzichtelijk te maken op welke wijze de aardkundige kwaliteiten als onderlegger voor nieuwe plannen worden benut. Er is een landschappelijk inrichtingsplan opgesteld waarmee voldoende rekening is gehouden met de kernkwaliteit aardkundige waarden.

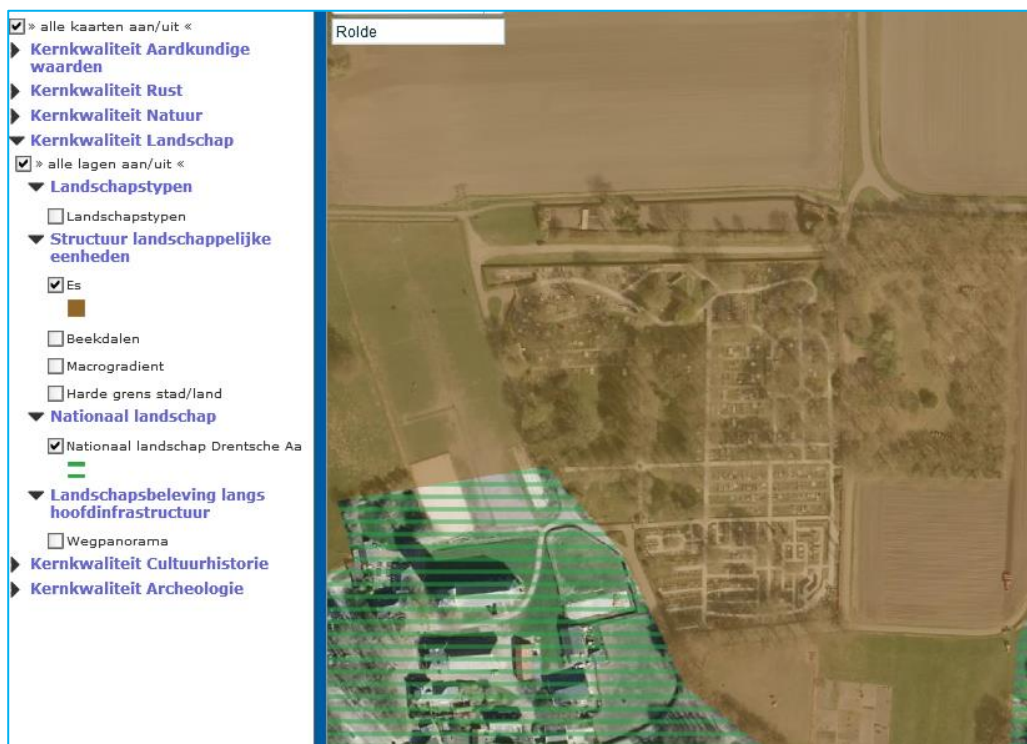
Kernkwaliteit Landschap

Er is sprake van een kernkwaliteit Landschap, te weten ‘Es’ en ‘Nationaal landschap Drentsche Aa’ (zie kaart volgende bladzijde).

Wat betekent deze kernkwaliteit?

De kwaliteit en de diversiteit van het Drentse landschap dragen sterk bij aan het aantrekkelijke milieu om te wonen, te werken en te recreëren. De identiteit van het Drentse landschap wordt bepaald door de ontstaansgeschiedenis en de diversiteit aan landschapstypen.

De provinciale ambitie is het behouden en versterken van de verscheidenheid, de kwaliteit, de identiteit en de beleefbaarheid van het landschap. Van provinciaal belang is het behouden van landschapskenmerken en de onderlinge samenhang en het versterken van de verschillende landschapstypen.

De doelstellingen voor de kernkwaliteit landschap zijn:

- Het behouden en versterken van de ruimtelijke afwisseling van landschapstypen;
- Het behouden en versterken van de volgende karakteristieke kenmerken van de verschillende landschapstypen:
 - in esdorpenlandschap/esgehuchten: de essen en beekdalen.

Voor het esdorpenlandschap is het provinciale belang gericht op de essen en de beekdalen. De essen zijn de in het esdorpenlandschap kenmerkende open ruimtes die veelal omgeven zijn met esrandbeplanting. De beekdalen zijn onbebouwde gebieden met kleinschalige beplantingstructuren en beekdal(rand)beplanting. Het provinciale beleid is bij de essen gericht op het behoud van die open ruimte en het versterken van de esrandbeplanting en bij de beekdalen op het behoud van het onbebouwde karakter en het versterken van de karakteristieke beekdal(rand)beplanting.

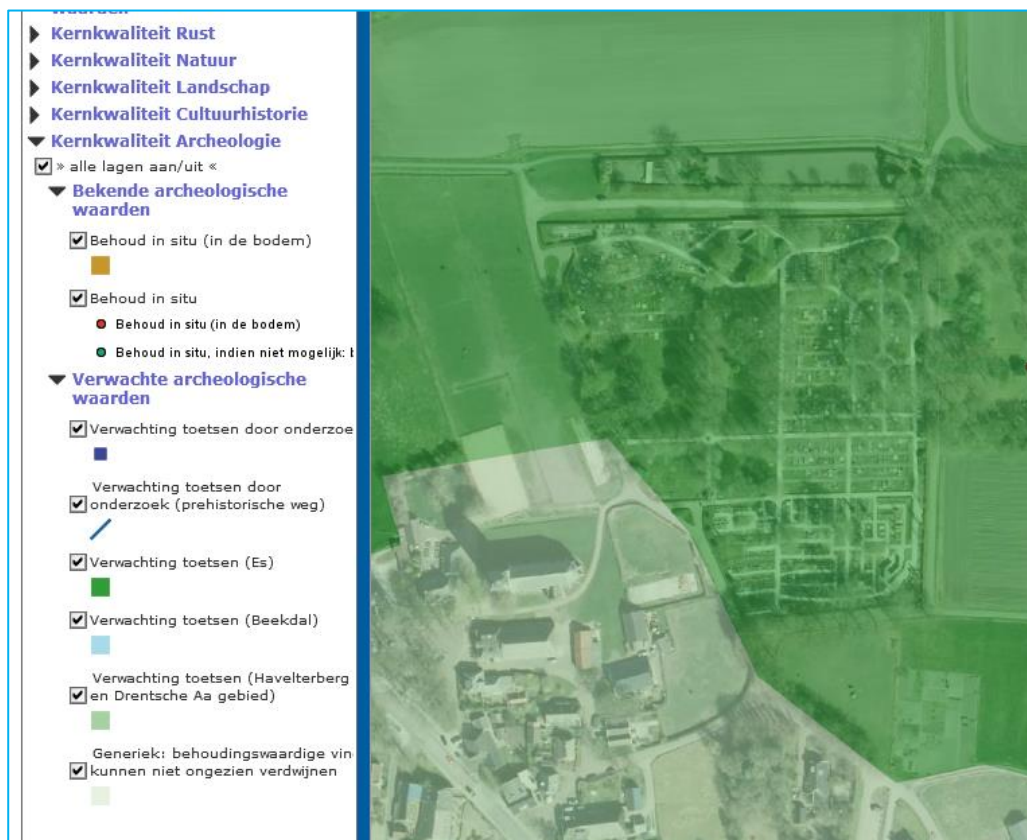
Dit wordt nog extra bevestigd door de provincie door aan te geven dat er sprake is van het nationaal landschap Drentsche Aa. Dit gebied karakteriseert zich door een zichtbare ruimtelijke samenhang tussen esdorp, es, beekdal en veld met bijbehorend microreliëf en beplantingselementen, zoals houtwallen en esrandbosjes. Het beleid van de provincie op dit specifieke landschap is hetzelfde als voor een algemeen esdorpenlandschap, namelijk het beek- en esdorpenlandschap te behouden en te versterken.

Middels een inrichtingsplan is een inrichting van het plangebied beoogd die zo goed als mogelijk rekening houdt met de kernkwaliteiten, dit komt onder andere tot uiting door het in stand houden en verder ontwikkelen van de bestaande esrandbeplanting. Het terrein waar de begraafplaats wordt uitgebreid wordt ook nog eens opgehoogd

aangelegd, waardoor het contrast van de es met het landelijke gebied nog verder wordt vergroot. Het plan is verenigbaar met de aanwezige kernkwaliteiten.

Kernkwaliteit Archeologie

Er is sprake van een kernkwaliteit Archeologie, te weten 'verwachting toetsen – (Es)'.

In gebieden of terreinen met een archeologische verwachting op de archeologiekaarten, stuurt de provincie op een goede uitvoering van archeologisch onderzoek. Hieronder vallen alle essen en beekdalen. Als hier archeologische waarden worden aangetroffen, verwacht de provincie dat deze door hun ruimtelijke spreiding, samenhang, zeldzaamheid, tijdsdiepte en/of goede fysieke kwaliteit van provinciaal belang zullen zijn. Een direct gevolg van deze sturingsrichting is dat de provincie Drenthe vroegtijdig in het planvormingsproces met de initiatiefnemer(s) en/of de gemeente het archeologisch onderzoek willen afstemmen. In hoofdstuk 4 wordt nader ingegaan op het aspect archeologie voor het plangebied.

3.3 Gemeentelijk beleid

3.3.1 Herijking Strategische Toekomstvisie 2015 – 2015

De herijking bouwt voort op de visie uit 2009. Er lijkt geen noodzaak tot een compleet nieuwe koers. In de gemeente Aa en Hunze is het onverminderd goed leven, recreëren, wonen en werken. Dat is de verdienste van inwoners, maatschappelijke organisaties, private partijen en de gemeente. Desondanks is er geen reden om op de lauweren te gaan rusten. De maatschappelijke en economische omstandigheden zijn de afgelopen

jaren fundamenteel veranderd. De verhouding tussen burgers onderling en tussen burgers en de overheid is complexer geworden. De woning- en vastgoedmarkten zijn onder druk komen te staan. De gemeente staat voor uitdagende nieuwe taken in zorg, welzijn en participatie en wordt geconfronteerd met teruglopende financiële mogelijkheden. Voor de gemeenteraad van Aa en Hunze aanleiding om de strategische visie te herijken.

Vier hoofdkeuzen

Op grond van zowel de visie uit 2009 als ook in de nieuwe visie zijn de speerpunten zoals onderstaand weergegeven nog steeds van belang:

1. Investeren in de kwaliteit van wonen en voorzieningen.
2. Investeren in een levendige en zorgzame samenleving.
3. Investeren in de recreatieve toeristische ontwikkeling.
4. Investeren in een duurzame ontwikkeling in een robuust landschap.

De uitbreiding van de begraafplaats raakt vooral aan het vierde punt, een robuust landschap. Leidend beginsel voor de verdere ontwikkeling is de landschappelijke kwaliteit.

Wel wil de gemeente ruimte bieden voor ontwikkeling en kwalitatieve verbeteringen aanbrengen. Door nieuw landschap wordt het er mooier en robuuster op. Robuuste landschappen kunnen tegen een stootje en bieden ruimte voor ontwikkeling zonder dat het de ruimtelijke kwaliteit teniet doet. De ambitie is een kwaliteitsontwikkeling in gang te zetten, waarbij elk nieuw project – klein of groot – bijdraagt aan de ruimtelijke kwaliteit van de leefomgeving. De kwaliteit, diversiteit en robuustheid van ons landschap wint hierdoor aan kracht. Als basis gelden actuele gebiedskenmerken zoals we ze nu kennen: de grootschalige, open Veenkoloniën en de kleinschalige Hondsrug en het Drents Plateau. De visie gaat uit van een principe van wederkerigheid, van 'voor wat, hoort wat', waarbij de realisatie van publieke doelen meelift op de dynamiek van particuliere initiatieven.

De beoogde uitbreidingontwikkeling van de begraafplaats is in overeenstemming met dit principe en geeft op een bescheiden wijze invulling aan de strategische toekomstvisie.

4 Hoofdstuk 4 Omgevingsaspecten

Ruimtelijke plannen kunnen van invloed zijn op de omgeving. Anderzijds kan ook de zichtbare en soms niet zichtbare omgeving van invloed zijn op de uitvoerbaarheid van de voorgenomen plannen. In dit hoofdstuk worden de omgevingsfactoren beschreven. Daarnaast wordt per omgevingsfactor beoordeeld wat de invloed op het plan kan zijn.

4.1 Archeologie

Voor omgang met archeologie geldt vanaf 1-7-2016 de erfgoedwet (<http://wetten.overheid.nl/BWBR0037521/2016-07-01>) en het gemeentelijk archeologiebeleid.

Archeologisch onderzoek

In het gebied dat zal worden ingericht als begraafplaats hebben tussen 2011 en 2017 verschillende archeologische onderzoeken plaatsgevonden.

In 2011 heeft Arcadis een verkennend booronderzoek uitgevoerd om de opbouw en mate van gaafheid van de bodem vast te stellen (Brouwer, E.W., 2011: Inventariserend veldonderzoek Rolde uitbreiding begraafplaats. Arcadis, Assen). Uit dit onderzoek is gebleken dat in het gebied nog een (deel) van het originele plaggendeek (esdek) aanwezig kon zijn. Omdat esdekken een hoge verwachting hebben voor het aantreffen van archeologie was volgens het gemeentelijk archeologiebeleid een vervolgonderzoek nodig in de vorm van proefsleuven.

Het proefsleuvenonderzoek is in 2015 uitgevoerd door RAAP (Hielkema, J.B., 2015: Uitbreiding begraafplaats te Rolde, gemeente Aa en Hunze; archeologisch vooronderzoek: een proefsleuvenonderzoek. RAAP-rapport 3057, Raap Archeologisch Adviesbureau, Weesp). Bij dit onderzoek zijn sporen van bewoning gevonden in de vorm van paalsporen, greppels en kuilen. Omdat in deze fase van het onderzoek de aangetroffen sporen nog lastig te dateren waren, gingen de onderzoekers ervan uit dat het om een nederzetting uit de late prehistorie zou gaan. Aangezien het niet mogelijk was om de archeologische vindplaats in de bodem te behouden, is besloten om het gehele gebied vlakdekkend te onderzoeken door middel van een opgraving.

De opgraving is begin 2017 uitgevoerd door RAAP. Tijdens dit definitieve onderzoek is duidelijk geworden dat ter plekke van de uitbreiding van de begraafplaats resten van een nederzetting lagen die nu op basis van de aardewerkvondsten kan worden gedateerd in de 4e-5e eeuw na Christus (vroeg-middeleeuwen). Er zijn tenminste twee huisplattengronden en vier spiekers teruggevonden en verder twee hutkommen, een waterput, kuilen, greppels en paalsporen. In oostelijke en westelijke richting kon de begrenzing van de nederzetting worden vastgesteld, maar richting het noorden en zuiden zullen de nederzittingsresten zich verder uitstrekken buiten het opgegraven gebied. Bovenstaande is gebaseerd op het evaluatie- en selectierapport van de opgraving (Hielkema, J.B., Uitbreiding begraafplaats te Rolde, gemeente Aa en Hunze; Een opgraving, RAAP-Evaluatie- en selectierapport, feb. 2017).

Het definitieve onderzoek heeft ertoe geleid dat alle aanwezige archeologische resten in het gebied ten noorden van de rioolwaterpersleiding zijn onderzocht en gedocumenteerd. Het definitieve rapport van de opgraving zal in de loop van 2017

verschijnen. Voor het plangebied ten noorden van de rioolwaterpersleiding is derhalve geen dubbelbestemming archeologie meer nodig. Voor de overige delen van het plangebied blijft de dubbelbestemming archeologie gehandhaafd.

4.2 Bodem

In het bestemmingsplan dient aangegeven te worden wat de kwaliteit van de bodem ter plaatse van het plangebied is. Tevens dient, op basis van de Mor (Ministeriële regeling omgevingsrecht), bij de aanvraag van een omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen een rapportage van een recent uitgevoerd verkennend bodemonderzoek toegevoegd te worden. Voor verkennend bodemonderzoek op een locatie wordt de norm NEN 5740 gehanteerd (onderzoeksstrategie voor verkennend bodemonderzoek).

De bodemonderzoeksplicht geldt alleen voor bouwwerken waarvoor:

- een reguliere omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen is vereist;
- waarin voortdurend of nagenoeg voortdurend (1,5 of meer uren per dag) mensen kunnen verblijven;
- die de grond raken;
- waarvan het bestaande gebruik wijzigt (interne verbouwing van niet-verblijfsruimte naar verblijfsruimte);
- die niet naar aard en omvang gelijk zijn aan een bouwwerk genoemd in het Besluit bouwwerken;
- waarvan geen reeds bruikbare recente onderzoeksresultaten aanwezig zijn;
- die geen tijdelijk bouwwerk betreffen waarbij uit het vooronderzoek blijkt dat de locatie onverdacht is.

Er is geen sprake van een dergelijk bouwwerk (verblijfsruimte) waarin nagenoeg voortdurend mensen verblijven, zodat er geen verkennend bodemonderzoek nodig lijkt te zijn.

Verder blijkt uit een algemeen rapport, het Alterra-rapport 'Terug naar de Natuur' uit 2009, dat het vergaan van het dode lichaam geen significant effect op de bodem en het bodemleven veroorzaakt. In dit rapport is een aantal theoretische studies beschreven waarin effecten van metalen, eutrofiërende stoffen, organische zuren en afbraakproducten, medische stoffen en stoffen als kwik op afzonderlijke milieuonderdelen onderzocht zijn. Het begraven zal niet leiden tot overschrijdingen van de milieunormen voor de bodem.

De Wet op de lijkbezorging voorziet afdoende in maatregelen om significante milieueffecten te voorkomen of te beperken. De Wet op de lijkbezorging is afgestemd op reguliere vormen van begraven.

4.3 Cultuurhistorie

Modernisering Monumentenwet (MoMo)/Wijziging Bro

Per 1 januari 2012 is de wijziging van het Bro in werking getreden die een verplichting inhoudt om in de toelichting van het bestemmingsplan een beschrijving op te nemen van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten monumenten rekening is gehouden.

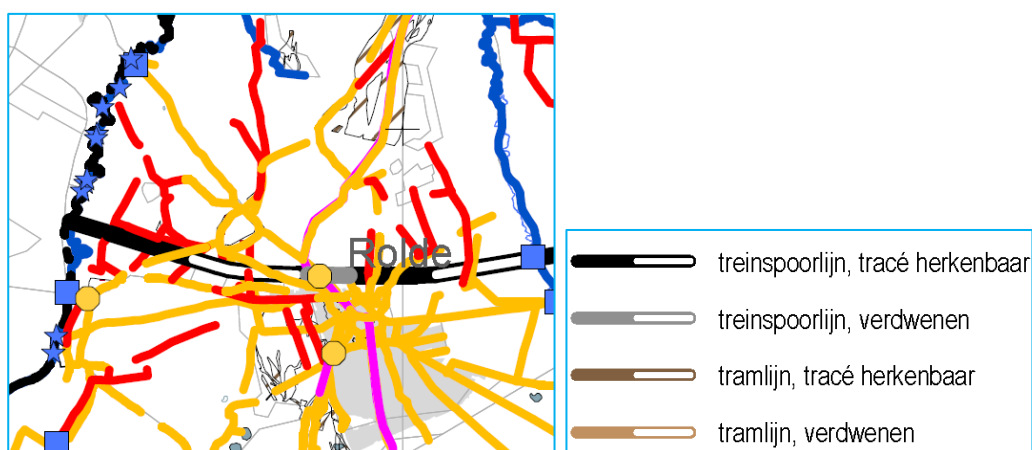
Wat zijn cultuurhistorische waarden? De Memorie van Toelichting bij het Besluit ruimtelijke ordening zegt met betrekking tot artikel 3.1.6 het volgende:

"Bij cultuurhistorische waarden gaat het over de positieve waardering van sporen, objecten, patronen en structuren die zichtbaar of niet zichtbaar onderdeel uitmaken van onze leefomgeving en een beeld geven van een historische situatie of ontwikkeling. In veel gevallen bepalen deze cultuurhistorische waarden de identiteit van een plek of gebied en bieden ze aanknopingspunten voor toekomstige ontwikkelingen. Deze cultuurhistorische elementen kan men niet allemaal als beschermd monument of gezicht aanwijzen, maar zijn wel onderdeel van de manier waarop we ons land beleven, inrichten en gebruiken"

Het begrip cultuurhistorie heeft drie aspecten:

1. Historische (stede)bouwkunde / bovengrondse monumentenzorg; bijvoorbeeld kastelen, kerken, oude boerderijen of landhuizen, maar ook stedenbouwkundige elementen als beschermde stads- of dorpsgezichten;
2. Archeologie; sporen en vondsten van menselijk handelen in het verleden in de bodem zijn achtergebleven, bijvoorbeeld potscherven, resten van voedselbereiding, graven, maar ook verkleuringen in de grond die duiden op bewoning of infrastructuur. Een verzamelterm hiervoor is 'archeologische waarden'. Alle archeologische waarden bij elkaar zijn het 'bodemarchief'. Deze sporen kunnen zich ook onder water bevinden zoals bijvoorbeeld verdronken nederzettingen of scheepswrakken;
3. Cultuurlandschap/historische geografie: alle landschappelijke elementen die het gevolg zijn van menselijk handelen in het verleden, bijvoorbeeld verkavelingspatronen, pestbosjes, landgoederenzones of ontginningsassen.

Ter plaatse is sinds jarenlang sprake van een pad die het tracé volgt van de oude spoorlijn Assen – Stadskanaal. Op onderstaande historische kaart uit 1950 is deze spoorlijn nog duidelijk zichtbaar. Dit tracé van de oude spoorlijn maakt onderdeel uit van de waardevolle cultuurhistorische infrastructuur van de gemeente Aa en Hunze (Cultuurhistorische Waardenkaart gemeente Aa en Hunze, vastgesteld 2016 – onderstaand weergegeven op het kaartbeeld).

In het plangebied bevindt zich ook een rioolwaterpersleiding. Met deze rioolwaterpersleiding wordt rekening gehouden. Dit levert voor het bestemmingsplan op dat daar waar het oude spoortracé zich bevindt er geen ruimtelijke ontwikkelingen

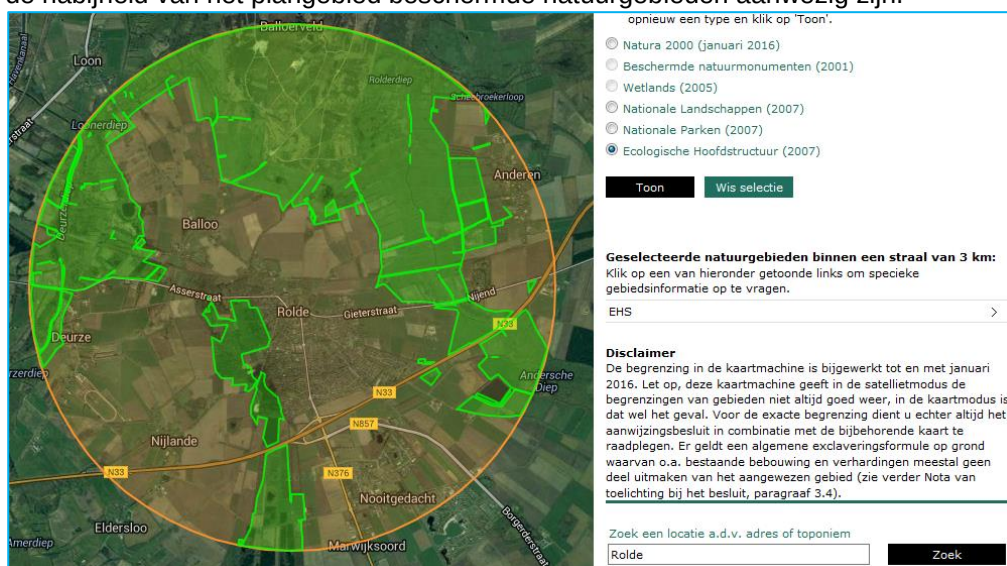
plaatsvinden. Op deze wijze blijft de ligging van het spoortracé zichtbaar als cultuurhistorische verwijzing.

4.4 Ecologie

De bescherming van plant- en diersoorten is in Nederland geregeld in Wet Natuurbescherming (verder te noemen WNB). Deze wet is op 1 januari 2017 in werking getreden en beschermt ruim 900 soorten in Nederland voorkomende planten- en diersoorten. Deze wet vervangt de huidige Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet en Boswet.

Op de kaart weergegeven op de volgende bladzijde is weergegeven of er zich in of in de nabijheid van het plangebied beschermde natuurgebieden aanwezig zijn.

Nationaal Natuurwerk (NNN) en Natura 2000 (N2000)

De onderzochte locatie ligt niet in het NNN, zodat hier geen nader onderzoek naar nodig is.

Soortbescherming

Artikelen 3.1 tot en met 3.11 van de Wet natuurbescherming regelen de bescherming van soorten. De bescherming is opgedeeld in vijf categorieën met soorten:

- Vogels met jaarrond beschermde nesten;
- Overige vogels;
- Soorten van de Habitatrichtlijn (bijlage IV) en de Verdragen van Bern (bijlage II) en Bonn (bijlage I);
- Overige soorten die op nationaal niveau beschermd zijn en waarvoor provinciaal geen vrijstelling geldt;
- Overige soorten die op nationaal niveau beschermd zijn, maar waarvoor provinciaal wel een vrijstelling geldt.

Voor vogels geldt dat er twee categorieën zijn: de vogels met jaarrond beschermde nesten (o.a. Huismus, Gierzwaluw en Buizerd) en de overige broedvogels. Vogels met jaarrond beschermde nesten hebben een strikte beschermingsstatus binnen de Wet natuurbescherming. Van overige broedvogels zijn hun nesten alleen tijdens de broedseizoen beschermd (periode van nestbouw, eileg, broeden en voeren van de jongen op het nest). Voor soorten van de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn zijn in artikel 3.5 verboden vastgelegd (o.a. verboden om dieren te doden en voortplantings- of rustplaatsen te vernielen) en geldt een strikte beschermingsstatus. Soorten die op nationaal niveau beschermd zijn, kunnen ingedeeld worden in twee categorieën. Provincies mogen besluiten om bepaalde soorten vrij te stellen van bescherming in het kader van ruimtelijke ingrepen, beheer en onderhoud. In de meeste provincies geldt - onder andere voor ruimtelijke ontwikkelingen - een vrijstelling voor een selectie van zoogdieren en amfibieën. Voor de overige soorten gelden vergelijkbare verboden (zie artikel 3.10) als voor soorten van de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn en geldt eveneens een strikte beschermingsstatus.

Voor het overtreden van verbodsartikelen bij ruimtelijke ingrepen is het noodzakelijk om ontheffing aan te vragen bij bevoegd gezag (veelal de provincie waarbinnen de ingreep of activiteit plaatsvindt). Voor het verkrijgen van een ontheffing dient een uitgebreide rapportage opgesteld te worden waarin o.a. wordt aangegeven hoe gezorgd wordt dat schade tot een minimum beperkt blijft en of compenserende maatregelen aan de orde zijn.

Ecologisch onderzoek

Voor de uitbreiding van de begraafplaats te Rolde (noordzijde) is door buro EcoGroen Advies een Quicksan gedaan in 2014. Dit onderzoek is onder de titel Quicksan natuurtoets uitbreiding begraafplaats, Rolde / Inventarisatie en beoordeling in het kader van natuurwetgeving en -beleid vastgelegd in rapport 14-019 d.d. 12 februari 2014. Het onderzoek is als bijlage bij dit ontwerp bestemmingsplan gevoegd.

Werkzaamheden die broedbiotopen van alle aanwezige vogels verstoren of beschadigen dienen te allen tijde te worden voorkomen. Dit is voor de meeste soorten mogelijk door gefaseerd te werken en de uitvoering in elk geval op te starten in de periode voor half maart en na eind juli of het plangebied te controleren op broedende vogels en nesten binnen de invloedssfeer van de plannen. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd, maar is het van belang of een broedgeval wordt verstoord, ongeacht de datum. Een soort als Houtduif kan bijvoorbeeld tot in november broedend aanwezig zijn.

Bij de beoogde plannen verdwijnen mogelijk exemplaren en/of verblijfplaatsen van enkele algemene en laag beschermde planten, kleine grondgebonden zoogdieren en amfibieën. Voor deze tabel 1-soorten geldt in geval van ruimtelijke ontwikkelingen automatisch vrijstelling van de ontheffingsplicht.

Uitgevoerde werkzaamheden

De werkzaamheden zijn uitgevoerd buiten het broedseizoen. Voor kap van bomen was voorts geen vergunning vereist. De houtopstanden stonden buiten de bebouwde kom in de zin van de Boswet stond; daarmee was kapvergunningplicht zoals bedoeld in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) niet van toepassing.

Toelichting: Artikel 5 van de Boswet 2e lid stelt: Het bepaalde bij de artikelen 2 en 3 vindt voorts geen toepassing ten aanzien van houtopstanden, welke een zelfstandige eenheid vormen, en hetzij geen grotere oppervlakte beslaan dan 10 are, hetzij ingeval van rijbeplanting, gerekend over het totaal aantal rijen, niet meer bomen omvatten dan 20.

De te kappen houtopstand is beschouwd als een zelfstandige eenheid met een oppervlakte kleiner dan 10 are, er was geen sprake van een rijbeplanting niet meer dan 20 bomen omvattend. Het betreffende perceel waarop de bomen stonden heeft een grootte van ca. 3000 m², het met bomen begroeide oppervlak bedroeg ca. 700 m², het gaat dan om een randbeplanting. Op het perceel werden "kerstbomen" geteeld. Zowel de Boswet (artikel 1 lid 4 onder f) als de APV zijn niet van toepassing op fijnsparren, niet ouder dan twaalf jaren, bestemd om te dienen als kerstbomen en geteeld op daarvoor in het bijzonder bestemde terreinen. En voor zover kweekgoed (artikel 1 lid 4 onder g) werd geteeld geldt ook hier de uitzondering.

Derhalve heeft de gemeente geen kapmelding in het kader van de Boswet gedaan en heeft de gemeente geen herplant verplichting op grond van de Boswet.

4.5 Externe veiligheid

Het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) richt zich primair op inrichtingen zoals bedoeld in de Wet milieubeheer. In artikel 2, lid 1 van het Bevi staan de inrichtingen genoemd waarop het besluit van toepassing is. Deze inrichtingen brengen risico's met zich mee voor de in de omgeving aanwezige risicogevoelige objecten. Een begraafplaats wordt niet aangemerkt als een risicobron en wordt ook niet aangemerkt als een (beperkt) kwetsbaar object, zodat nader onderzoek naar externe veiligheid niet noodzakelijk is.

4.6 Geluid (Wet geluidhinder)

De eventuele verplichting tot uitvoering van een akoestisch onderzoek is vastgelegd in de Wet geluidhinder (Wgh). De Wgh bevat geluidnormen en richtlijnen over de toelaatbaarheid van geluidniveaus als gevolg van rail- en wegverkeerslawaai, industrielawaai en luchtvaartlawaai. De Wgh geeft aan dat een akoestisch onderzoek moet worden uitgevoerd bij het voorbereiden van de vaststelling van een bestemmingsplan of het nemen van een projectafwijkingbesluit, indien het plan een geluidgevoelig object mogelijk maakt binnen een geluidszone van een bestaande geluidsbron of indien het plan een nieuwe geluidsbron mogelijk maakt. Een eventueel akoestisch onderzoek moet uitwijzen of de wettelijke voorkeursgrenswaarde bij

geluidgevoelige objecten wordt overschreden en zo ja, welke maatregelen nodig zijn om aan de voorkeursgrenswaarde te voldoen.

Van belang is om na te gaan of een begraafplaats is aan te merken als een geluidsgevoelig object vanuit de Wet geluidhinder. Dat is niet het geval, een begraafplaats is niet geluidgevoelig, zodat nader onderzoek naar geluid niet nodig is.

4.7 Luchtkwaliteit

Op 15 november 2007 is het onderdeel luchtkwaliteit van de Wet milieubeheer in werking getreden. Kern van de wet is het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL).

Projecten die 'niet in betekende mate' (nibm) van invloed zijn op de luchtkwaliteit hoeven niet meer getoetst te worden aan de grenswaarden voor luchtkwaliteit. In de AMvB-nibm zijn de criteria vastgelegd om te kunnen beoordelen of voor een project sprake is van nibm.

Zo is een project waarbij in totaal 1.500 woningen aan één ontsluitingsweg worden gebouwd nog aangemerkt als een Nibm-project. Hier betreft het project het uitbreiden van de bestaande begraafplaats te Rolde met circa 6500 m² en blijft hiermee ruimschoots onder deze drempelnorm. Nader onderzoek naar luchtkwaliteit is niet nodig.

4.8 M.E.R.-beoordeling

In het Besluit m.e.r., bijlage D, onder artikel 11 (Woningbouw, Stedelijke ontwikkeling, Industrierterreinen) staat onder artikel 11.3 genoemd dat een m.e.r.-beoordeling moet plaatsvinden in gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op de aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject (met inbegrip van winkelcentra of parkeerterreinen): indien:

- De oppervlakte een aaneengesloten gebied betreft van 100 hectare en groter dan 2000 seniorenwoningen betreft.

Qua aard, omvang en ligging is voorliggend ruimtelijk plan niet gelijk te stellen aan de betreffende en omschreven activiteit zoals bedoeld in het Besluit m.e.r.

Echter, op 1 april 2011 heeft een wijziging van het Besluit m.e.r. plaatsgevonden. Daardoor is nu een beoordeling van een activiteit zoals die voorkomt op lijst D noodzakelijk, zelfs al is de omvang van de activiteit ver onder de drempelwaarde gelegen.

Voor elk besluit of plan dat betrekking heeft op activiteit(en) die voorkomen op de D-lijst en die beneden de drempelwaarden vallen moet een toets worden uitgevoerd of belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen worden uitgesloten. Deze vormvrije m.e.r.-beoordeling kan tot twee uitkomsten leiden:

- Belangrijke nadelige milieugevolgen zijn uitgesloten: er is geen m.e.r.-beoordeling noodzakelijk;
- Belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zijn niet uitgesloten: er moet een m.e.r.-beoordeling plaatsvinden of er kan direct worden gekozen voor een m.e.r.

In bijlage III van de EU-richtlijn m.e.r. staan de criteria genoemd waarnaar moet worden gekeken bij de beoordeling. In voorliggende casus is gekeken naar deze Europese criteria.

Op basis van de uitkomsten in dit hoofdstuk 4 – Omgevingsfactoren – is inzichtelijk gemaakt dat er geen belangrijk nadelige gevolgen zijn voor de omgeving en het milieu.

Verder hebben de locatie en de omgeving verder geen bijzondere kenmerken die geschaad worden door het initiatief. Gezien de aard van de ingrepen zijn verder geen negatieve effecten te verwachten, zodat op basis hiervan verder kan worden afgezien van het verrichten van een nader m.e.r.-onderzoek en dat kan worden volstaan met deze (vorm)vrije m.e.r.-beoordeling.

4.9

Milieuhinder

In het kader van een goede ruimtelijke ordening is het van belang dat bij de aanwezigheid van bedrijven in de omgeving van geplande milieugevoelige functies, zoals seniorenwoningen, ter plaatse van de seniorenwoningen een goed woon- en leefklimaat kan worden gegarandeerd en dat rekening wordt gehouden met de bedrijfsvoering en de milieuruimte van de betreffende milieubelastende functies. Om te komen tot een ruimtelijk relevante toetsing van bedrijfsvestigingen op milieuhygiënische aspecten wordt milieuzonering gehanteerd. Hieronder wordt verstaan een voldoende ruimtelijke scheiding tussen enerzijds milieubelastende bedrijven of inrichtingen en anderzijds milieugevoelige gebieden zoals woongebieden.

Milieuzonering beperkt zich tot milieuaspecten met een ruimtelijke dimensie: geluid, geur, gevaar en stof. Om milieuzonering hanteerbaar te maken wordt gebruik gemaakt van de VNG publicatie 'Bedrijven en milieuzonering' (uitgave 2009). Deze publicatie bevat onder meer lijsten met richtafstanden van diverse milieuhinderlijke activiteiten en stappenplannen voor concrete situaties. De richtafstanden uit bijlage 1 voor de VNG publicatie gaan uit van een 'rustige woonwijk'. Indien er sprake is van het omgevingstype 'gemengd gebied' dan kan de richtafstand terug worden gebracht met één afstandsstap. Onderstaand in tabelvorm de normafstanden.

Milieucategorie	Normafstand tot rustige woonomgeving	Normafstand tot gemengd gebied
1	10 meter	0 meter
2	30 meter	10 meter
3.1	50 meter	30 meter
3.2	100 meter	50 meter
4.1	200 meter	100 meter
4.2	300 meter	200 meter
5.1	500 meter	300 meter
5.2	700 meter	500 meter
5.3	1000 meter	700 meter
6.1	1500 meter	1000 meter

De opgenomen richtafstanden zijn geen normen, maar afstanden waarvan gemotiveerd mag worden afgeweken. De afstanden worden gemeten vanaf de grens van de bestemming die milieubelastende functies toelaat tot aan de dichtstbij gelegen gevel van de gevoelige functie.

Een “rustige woonwijk en rustig buitengebied” is een woonwijk die is ingericht volgens het principe van functiescheiding. Afgezien van enkele wijkgebonden voorzieningen zijn er vrijwel geen andere functies. Er is weinig storend verkeer. Een vergelijkbaar omgevingstype is een rustig buitengebied (inclusief eventueel verblijfsrecreatie), een stiltegebied of een natuurgebied.

Het plangebied en omgeving is te karakteriseren als een rustig buitengebied/rustige woonwijk, zodat uitgegaan kan worden van de in de VNG-Reeks genoemde normafstanden

Hinder vanuit de begraafplaats naar buiten

Begraafplaatsen en uitvaartcentra hebben op basis van de VNG-reeks normafstanden voor geur, stof, geluid en gevaar van respectievelijk 0 m, 0 m, 10 m en 0 meter. De meest nabijgelegen woningen van derden bevindt zich op circa 150 meter afstand, zodat er geen sprake zal zijn van hinder vanuit de uitbreiding van de begraafplaats richting (bedrijfs)woningen van derden.

Hinder van buiten de begraafplaats naar de begraafplaats toe

Een begraafplaats is geen milieugevoelig object (voor geur, stof, geluid en gevaar), zodat er ook geen sprake is van enige belemmerde bedrijfsvoeringen van bedrijvigheid van buiten de begraafplaats op de begraafplaats.

4.10 Verkeer en Vervoer

Nieuwe functies betekenen meestal ook dat er sprake is of zal zijn van een toename van verkeersbewegingen, alsmede ontstaat er een parkeerbehoefte. Uitgangspunt is dat nieuwe functies geen onevenredige extra hinder veroorzaken voor reeds aanwezige functies in de omgeving.

De uitbreiding van de begraafplaats is nodig omdat de bestaande begraafplaats vol begint te raken. Als gevolg van de uitbreiding is er geen sprake van een extra toename aan parkeerplaatsen, immers de maximale behoefte aan parkeerplaatsen zal alleen aanwezig zijn op het moment dat er een uitvaart plaatsvindt. Als gevolg van de uitbreiding zal het aantal gelijktijdige uitvaarten in een dorp zoals Rolde niet meegroeien, zodat bij een uitvaart gebruik kan worden gemaakt van de bestaande parkeercapaciteit.

4.11 Watertoets

Op 15 juli 2015 is via www.dewatertoets.nl de zogeheten watertoets uitgevoerd. Het plangebied bevindt zich binnen het beheersgebied van het waterschap Hunze en Aa's. Er is sprake van de zogeheten 'korte procedure – standaard waterparagraaf'. Voor de verdere procedurele afhandeling van de watertoets in het niet noodzakelijk het waterschap te betrekken, als er met de opmerkingen gemaakt in dit document rekening zal worden gehouden tijdens de verdere uitwerking van dit plan.

Het watertoetsdocument 'korte procedure – standaard waterparagraaf' is als bijlage bij dit bestemmingsplan gevoegd.

Vanuit de uitgevoerde watertoets van 15 juli is een reactie van het waterschap gekomen dat er sprake is van de ligging van een rioolwaterpersleiding in het plangebied. Deze is op de verbeelding weergegeven en in de regels voorzien van een adequate regeling.

Tevens heeft het waterschap aangegeven dat de hoogste grondwaterstanden die in het plangebied kunnen worden verwacht ruim aan het wettelijk kader voldoen aangezien de gemiddeld hoogste grondwaterstand zich hier namelijk op meer dan 3 meter diepte onder het maaiveld bevindt.

5 Hoofdstuk 5 Uitvoerbaarheid

Op grond van artikel 6.12 Wro stelt de gemeenteraad een exploitatieplan vast. Onder omstandigheden kan de gemeenteraad besluiten dat niet te doen. De gronden voor de uitbreiding van de begraafplaats zijn in eigendom bij de gemeente Aa en Hunze. De kosten die zijn gemoeid met de realisering van de begraafplaats komen ten laste van de gemeente. Het plan is derhalve economisch uitvoerbaar. Op basis hiervan is er dan ook geen exploitatieplan nodig.

6 Hoofdstuk 6 Overleg en inspraak

In deze paragraaf worden, wanneer deze beschikbaar zijn en indien noodzakelijk, de resultaten van het overleg op grond van artikel 3.1.1. Besluit ruimtelijke ordening uiteengezet. Ook de resultaten van de inspraak worden hier uiteengezet wanneer deze beschikbaar zijn.

Inspraak

Van 3 november 2016 tot en met 14 december 2016 is inspraak verleend op het bovenvermelde voorontwerp bestemmingsplan, dat ziet op een uitbreiding van de begraafplaats in Rolde in noordelijke richting. Gedurende deze termijn is één inspraakreactie ontvangen namens de Stichting Dorpsbelangen Rolde.

Vooroverleg

Het voorontwerp bestemmingsplan is daarnaast ook aangeboden aan diensten van het Rijk, de provincie Drenthe en het waterschap Hunze en Aa's, ter voldoening aan het overleg zoals bedoeld in artikel 3.1.1 van het Besluit Ruimtelijke Ordening (BRO). Er zijn overlegreacties ontvangen van de provincie en het waterschap.

Hierna wordt ingegaan op de inspraak- en overlegreacties. Deze zijn (verkort) weergegeven. Per opmerking geeft het college een reactie. Tevens wordt aangegeven of het ontwerp bestemmingsplan ten gevolge van de betreffende opmerking wordt gewijzigd t.o.v. het voorontwerp bestemmingsplan. Er is sprake van wijzigingen in de toelichting n.a.v. de reacties van de provincie en Dorpsbelangen.

Daarnaast is er ook aanleiding voor het college om het plan ambtshalve te wijzigen. Daarop wordt ingegaan onderaan deze notitie.

Het ontwerp bestemmingsplan is de volgende versie van het bestemmingsplan dat ter inzage wordt gelegd. Nadat het ontwerp bestemmingsplan ter inzage heeft gelegen, kan het college het bestemmingsplan ter vaststelling aanbieden aan de gemeenteraad.

Overlegreactie provincie Drenthe

Archeologie

De bevindingen van het archeologisch onderzoek zijn nog niet in het voorontwerp bestemmingsplan verwerkt. De provincie maakt daarom een voorbehoud voor het provinciaal belang archeologie.

Reactie college

Voorafgaand aan de ter inzage legging van het ontwerp bestemmingsplan hoeven nog niet alle onderzoeksgegevens beschikbaar te zijn. Er is voor gekozen om in een vroeg stadium inspraak en overleg te verlenen en daarom niet het archeologisch onderzoek af te wachten. De gemeente heeft gewacht met het archeologisch onderzoek, omdat de gemeente eerder nog geen eigenaar was van de grond.

Inmiddels is het archeologisch onderzoek wel uitgevoerd en de onderzoeksresultaten staan de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan niet in de weg. De rapportage van het archeologisch onderzoek wordt als bijlage bij de toelichting van het ontwerp bestemmingsplan gevoegd. Ook wordt de toelichting zelf aangepast aan de nieuwe kennis.

Daarnaast worden ook de archeologische dubbelbestemmingen geschrapt voor het gebied waarvoor het onderzoek is uitgevoerd, omdat uit het onderzoek is gebleken dat er geen sprake is van archeologische waarden die beschermd hoeven te worden.

Overlegreactie waterschap Hunze en Aa's

Het voorontwerp bestemmingsplan geeft het waterschap geen aanleiding tot het maken van opmerkingen.

Reactie college

Het college neemt met instemming kennis van deze overlegreactie.

Inspiraakreactie Stichting Dorpsbelangen Rolde

Locatiekeuze

In de toelichting van het bestemmingsplan wordt de gekozen uitbreidingslocatie van de begraafplaats niet gemotiveerd. Een onderbouwing van de locatiekeuze is toch wel het minste wat van een plantoelichting mag worden gevraagd. Het plan roept dan ook de vraag op waarom er niet voor een andere uitbreidingsrichting van de begraafplaats wordt gekozen. In de ondergrond van het plangebied ligt een rioolwaterpersleiding. Een deel van het terrein is daardoor niet bruikbaar voor het aanleggen van graven. Bovendien heeft de begraafplaats momenteel aan de noordzijde een mooie landschappelijke begrenzing. Door de uitbreiding komt de begraafplaats direct langs het geasfalteerde fietspad te liggen dat over de voormalige spoorbaan loopt. De groensingel en het onverharde wandelpad tussen het fietspad en de begraafplaats komen daarmee te vervallen. Landschappelijk en ecologisch betekent dit een verlies aan waarden.

Een en ander pleit ervoor om een andere uitbreidingslocatie te overwegen, bij voorkeur dicht bij het dorp dan de nu gekozen locatie. Dat zou ook aanzienlijk gunstiger zijn voor minder valide bezoekers van de begraafplaats.

Reactie college

In de toelichting wordt inderdaad alleen verwoord waarom de uitbreiding op deze locatie kan worden gerealiseerd. Op zich is dat voldoende; er zijn echter wel door het college t.b.v. de planvorming meerdere opties bekeken. In de toelichting van het ontwerp bestemmingsplan wordt daarom ook ingegaan op de redenen die voor het college ten grondslag hebben gelegen aan de locatiekeuze.

Tussen de nieuwe gronden van de begraafplaats en het fietspad wordt wederom voorzien in een landschappelijk begrenzing in de vorm van een haag. Op dit moment is er geen beplanting aanwezig. Het onverharde wandelpad blijft aanwezig in het ontwerp van de nieuwe begraafplaats. Zij het dat dit wandelpad aan weerszijden wordt afgesloten met te openen hekken. Dit wandelpad bevindt zich overigens op het tracé van de voormalige spoorbaan; het fietspad loopt juist ten noorden daarvan. Tussen het fietspad en het wandelpad komt de nieuwe begraafplaats te liggen.

Zwavelgrond moet zavelgrond zijn

In paragraaf 3.1.5 van de toelichting bij het bestemmingsplan wordt gesproken over "zwavelgrond". Dit moet waarschijnlijk zijn: "zavelgrond".

Reactie college

Deze opmerking is terecht en zal in de toelichting worden aangepast.

Strategische Toekomstvisie

In paragraaf 3.3 van de toelichting wordt ingegaan op de doelstellingen in de 'Strategische Toekomstvisie 2020' van de gemeente Aa en Hunze (van 16 december 2009). Dit is een verouderd beleidsdocument. De gemeenteraad heeft inmiddels de 'Herijking Strategische Toekomstvisie 2015-2025' vastgesteld. Paragraaf 3.3 zal dan ook vervangen moeten worden door tekst die betrekking heeft op laatstgenoemd beleidsdocument.

Reactie college

De toelichting zal op dit punt worden aangepast.

Archeologie

De resultaten van het archeologisch onderzoek ontbreken in het voorontwerp bestemmingsplan. Naar verluid zullen deze bij het ter inzage leggen van de ontwerpversie van het plan als bijlage worden toegevoegd. Dit betekent dat thans niet kan worden beoordeeld of het bestemmingsplan uitvoerbaar is. De locatie maakt immers deel uit van archeologisch gevoelig gebied. Afhankelijk van de onderzoeksresultaten lijkt zo de kans aanwezig dat de beoogde uitbreiding van de begraafplaats niet haalbaar zal blijken.

Reactie college

Voorafgaand aan de ter inzage legging van het ontwerp bestemmingsplan hoeven nog niet alle onderzoeksgegevens beschikbaar te zijn. Er is voor gekozen om in een vroeg stadium inspraak en overleg te verlenen en daarom niet het archeologisch onderzoek af te wachten. De gemeente heeft gewacht met het archeologisch onderzoek, omdat de gemeente eerder nog geen eigenaar was van de grond. Inmiddels is het archeologisch onderzoek wel uitgevoerd en de onderzoeksresultaten staan de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan niet in de weg. De rapportage van het archeologisch onderzoek zal als bijlage bij de toelichting van het ontwerp bestemmingsplan worden gevoegd. Ook wordt de toelichting zelf aangepast aan de nieuwe kennis.

Daarnaast worden ook de archeologische dubbelbestemmingen geschrapt voor het gebied waarvoor het onderzoek is uitgevoerd, omdat uit het onderzoek is gebleken dat er geen sprake is van archeologische waarden die beschermd hoeven te worden.

Ecologie

In paragraaf 4.4 van de toelichting wordt gesteld dat er ten behoeve van de uitbreiding van de begraafplaats geen bomen worden gekapt. Dit is niet juist. Om de uitbreiding mogelijk te maken zal de gehele groensingel tussen het fietspad aan de noordzijde en de huidige begraafplaats verwijderd moeten worden. Op grond van de Flora- en faunawet zal daarom alsnog onderzoek naar de aanwezigheid van beschermde planten- en diersoorten moeten worden uitgevoerd. De resultaten van dergelijk onderzoek kunnen consequenties hebben voor het bestemmingsplan. De laatste zin van paragraaf 4.4 vormt een merkwaardig contrast met dat wat in het voorgaande wordt gesteld: "Als gevolg van de uitbreiding zullen naar verwachting waarden worden aangetast voor de flora- en fauna". Hier klopt waarschijnlijk iets niet in de formulering.

Reactie college

Paragraaf 4.4 van de toelichting is aangepast op de feitelijke situatie. In de tussentijd is, in samenhang met het uitvoeren van archeologisch onderzoek, beplanting verwijderd. Ten behoeve van de werkzaamheden is vooraf ecologisch onderzoek verricht, waaruit bleek dat de beplanting verwijderd mocht worden.

Er wordt voorzien in een nieuwe haag tussen de nieuwe gronden van de begraafplaats en het fietspad. Ook is het college voornemens nieuwe bomen te planten.

Ambtshalve wijziging

Naast de eerder genoemde wijzigingen, kiest het college er ook voor de volgende ambtshalve wijziging aan te brengen.

In artikel 3.3 van de regels (nummering voorontwerp bestemmingsplan) is de voorwaardelijke verplichting opgenomen om de begraafplaats exact in te richten volgens het bijgevoegde inrichtingsplan. Het college schrapt deze voorwaardelijke verplichting.

Hoewel het college het streven heeft de begraafplaats in te richten volgens het inrichtingsplan, wenst het college dit plan niet te strikt vooraf vast te leggen. De planologische verplichting daartoe ontbreekt; in het voorontwerp bestemmingsplan heeft het college er zelf voor gekozen het als voorwaardelijke verplichting op te nemen. Om het tracé van de voormalige spoorbaan en de daaronder gelegen rioolwaterpersleiding te beschermen bepaalt het ontwerp bestemmingsplan dat op deze gronden geen graven aanwezig mogen zijn. Voor het overige gebied waar wel graven aanwezig zullen zijn bestaat niet de noodzaak de inrichting strikt in het bestemmingsplan vast te leggen. De hoofdpzet zal het college in stand houden.

Dit artikel is in de regels van het ontwerp bestemmingsplan daarom niet meer opgenomen.

7 Hoofdstuk 7 Juridische toelichting

7.1 Algemeen

Het bestemmingsplan regelt de gebruiks- en bebouwingsmogelijkheden van de gronden binnen het plangebied. De wijze waarop deze regeling juridisch kan worden vormgegeven, wordt in grote lijnen bepaald door de op 1 juli 2008 in werking getreden Wet ruimtelijke ordening, en door het daarbij behorende Besluit ruimtelijke ordening en de Regeling standaarden ruimtelijke ordening 2012, zoals deze per 1 oktober 2012 in werking is getreden. De verbeelding dient in samenhang met de planregels te worden gelezen.

In de Wet ruimtelijke ordening (hierna Wro) met bijbehorend Besluit ruimtelijke ordening (hierna Bro) heeft het bestemmingsplan een belangrijke rol als normstellend instrument voor het ruimtelijk beleid van gemeenten, provincies en het rijk. In de ministeriële Regeling standaarden ruimtelijke ordening (hierna Rsro) is vastgelegd dat de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen (hierna SVBP2012) de norm is voor de vergelijkbaarheid van bestemmingsplannen. Naast de SVBP2012 zijn ook het Informatiemodel Ruimtelijke Ordening (hierna IMRO2012) en de Standaard Toegankelijkheid Ruimtelijke Instrumenten (hierna STRI2012) normerend bij het vastleggen en beschikbaar stellen van bestemmingsplannen.

Conform Wro en Bro wordt een bestemmingsplan met de daarbij behorende toelichting in digitale geautoriseerde bronbestanden vastgelegd en in die vorm vastgesteld. Daarnaast kent de Wro een papieren versie van (hetzelfde) bestemmingsplan. Indien de inhoud van digitale stukken tot een andere uitleg leidt dan de stukken op papier, dan is de digitale inhoud beslissend. Het bestemmingsplan is daarmee een digitaal juridisch authentiek document. De informatie die is vastgelegd in het plan moet in elektronische vorm volledig toegankelijk en raadpleegbaar zijn. Dit wordt de digitale verbeelding genoemd.

De SVBP2012 geeft normen voor de opbouw van de planregels en voor de digitale verbeelding van het bestemmingsplan. De standaard heeft geen betrekking op de toelichting van het bestemmingsplan. Er worden geen normen gesteld omtrent de vormgeving en inrichting van de analoge weergave van het bestemmingsplan. De SVBP2012 heeft ook geen betrekking op de totstandkoming van de inhoud van een Bestemmingsplan. Dit is de verantwoordelijkheid van het bevoegde gezag. In de SVBP2012 is wel aangegeven hoe de inhoud van een bestemmingsplan digitaal moet worden weergegeven.

De SVBP2012 geeft bindende standaarden voor de opbouw en de verbeelding van het bestemmingsplan. De verbeelding en planregels van dit bestemmingsplan zijn opgesteld conform deze standaarden.

7.2 Toelichting op de toelichting

De informatie die is vastgelegd in het plan moet in elektronische vorm volledig toegankelijk en raadpleegbaar zijn. Dit wordt de digitale verbeelding genoemd. De digitale verbeelding is de verbeelding van het bestemmingsplan in een interactieve raadpleegomgeving, waarin alle relevante bestemmingsplaninformatie wordt getoond: de combinatie van (plan)kaart en regels met de toelichting.

Een raadpleger van het bestemmingsplan moet alle relevante bestemmingsplaninformatie op eenvoudige wijze voor ogen kunnen krijgen. De relevante bestemmingsplaninformatie heeft betrekking op de bestemmingen, dubbelbestemmingen en aanduidingen met bijbehorende regels in het bestemmingsplan. Voor zowel bestemmingen als aanduidingen geldt, dat deze zonder interactie zichtbaar moeten zijn in de digitale verbeelding. Uit interactie met de digitale verbeelding blijkt dan de inhoud van de bestemming en/of aanduiding.

7.3 Toelichting op de planregels

De inrichting van de planregels is deels voorgeschreven door de SVBP2012. De groepering van de planregels, de naamgeving van een aantal planregels en zelf de inrichting van bestemmingen is deels bepaald door de ministeriële regeling. Een aantal planregels is zelfs geheel voorgeschreven: het overgangsrecht, de anti-dubbelregel en de slotregel. De regels zijn standaard ingedeeld in vier hoofdstukken. Bij elke planregel (elk artikel) wordt hieronder een nadere toelichting gegeven.

Toelichting Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 : Begrippen

In dit artikel staan de belangrijkste begrippen verklaard zoals die in de planregels en in deze plantoelichting worden gebruikt. De lijst bevat meer begrippen dan mogelijk in dit bestemmingsplan gebruikt worden.

Artikel 2 : Wijze van meten

In dit artikel staan de belangrijkste begrippen verklaard zoals die in de planregels en in deze plantoelichting worden gebruikt. De lijst bevat meer begrippen dan mogelijk in dit bestemmingsplan gebruikt worden.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Artikel 3 : Maatschappelijk – Begraafplaats

De maatschappelijke voorzieningen zijn onder de bestemming 'Maatschappelijk' gebracht, waarbij voor de begraafplaats een specificatie is aangebracht. In de regels wordt aangegeven welke voorwaarden gelden voor de betreffende bestemming.

Artikel 5 en 6 : Waarde – Archeologie 4 en 5

Binnen deze dubbelbestemmingen is de bescherming van archeologische waarden verankerd. In de regels is vastgelegd onder welke condities bij ruimtelijke ingrepen een (verkenkend) archeologisch onderzoek nodig is.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

Artikel 7 : Anti-dubbelregel

Deze regel is geheel voorgeschreven door het Besluit ruimtelijke ordening (in artikel 3.2.4 Bro). Deze standaardbepaling strekt ertoe te voorkomen dat van ruimte die in een bestemmingsplan voor de realisering van een bepaald gebruik of functie mogelijk is gemaakt, na realisering daarvan, ten gevolge van feitelijke functie- of gebruiksverandering van het gerealiseerde, nogmaals zou kunnen worden gebruik gemaakt.

Artikel 8 – Algemene gebruiksregels

In deze regels wordt expliciet weergegeven welk gebruik van gronden en gebouwen in strijd is met het bestemmingsplan.

Artikel 9 – Algemene afwijkingsregels

In dit artikel zijn de algemene afwijkingsregels geformuleerd en is zichtbaar met welke afwijkingen binnen het plan het bevoegd gezag, onder genoemde voorwaarden, mee wenst te werken aan (kleinschalige) afwijkingen van het bestemmingsplan.

Artikel 10 – Algemene procedureregels

In dit artikel is vastgelegd hoe de procedure dient te verlopen indien er toepassing wordt gegeven aan het stellen van nadere eisen.

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels

Artikel 11 - Overgangsregels

Deze regels zijn geheel voorgeschreven door het Besluit ruimtelijke ordening (artikelen 3.2.1 en 3.2.2 Bro). Omdat een bestemmingsplan elke tien jaar moet worden herzien, betreffen de meeste bestemmingsplannen gebieden die reeds in gebruik en ingericht zijn. Een bestemmingsplan kan ruimte bieden voor ontwikkelingen en daarom soms ander gebruik en/of bebouwing toelaten dan er in werkelijkheid in het gebied aanwezig is. Bestaande rechten worden beschermd met overgangsrecht. Er is overgangsrecht voor bouwwerken en overgangsrecht voor gebruik van de gronden en bouwwerken.

Artikel 12 - Slotregel

Deze regel is geheel voorgeschreven door de Ministeriële regeling Standaard Vergelijkbare BestemmingsPlannen. Deze regel geeft aan hoe de planregels van dit plan kunnen worden aangehaald. Hiermee wordt de naam van het bestemmingsplan vastgelegd. Voor de digitale uitwisseling van plannen krijgt elk plan ook een unieke code van letters en cijfers.

Projectgegevens

Project : Uitbreiding begraafplaats Rolde
Projectnummer : RB 10.283
IMRO-code : NL.IMRO.1680.BPBegraafplRolde-OB01
Versie : 01
Datum : Maart 2017

Opdrachtgever

Gemeente Aa en Hunze

RooBeek Advies

Nautilusstraat 7b
7821 AG Emmen
H. de Roo & M.Beek

www.roobeek-advies.nl

Inhoudsopgave

HOOFDSTUK 1 INLEIDENDE REGELS	2
Artikel 1 Begrippen.....	2
Artikel 2 Wijze van meten	5
HOOFDSTUK 2 BESTEMMINGSREGELS	6
Artikel 3 Maatschappelijk – Begraafplaats.....	6
Artikel 4 Leiding - Riool	7
Artikel 5 Waarde – Archeologie 4	9
Artikel 6 Waarde – Archeologie 5	11
HOOFDSTUK 3 ALGEMENE REGELS.....	14
Artikel 7 Anti-dubbeltelbepaling	14
Artikel 8 Algemene bouwregels	15
Artikel 9 Algemene gebruiksregels	16
Artikel 10 Algemene afwijkingsregels	17
HOOFDSTUK 4 OVERGANGS- EN SLOTREGELS.....	18
Artikel 11 Overgangsrecht	18
Artikel 12 Slotregel.....	19

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

In deze regels wordt verstaan onder:

a. plan:

het bestemmingsplan Rolde, uitbreiding begraafplaats met de geometrisch bepaalde planobjecten als vervat in het GML-bestand NL.IMRO.1680.BPBegraafpIRolde-OB01, met de bijbehorende regels van de gemeente Aa en Hunze;

b. bestemmingsplan:

De geometrisch bepaalde planobjecten met de bijbehorende regels en de daarbij behorende bijlagen;

c. aanduiding:

Een geometrisch bepaald vlak of figuur, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels, regels worden gesteld ten aanzien van het gebruik en/of het bebouwen van deze gronden.

d. aanduidingsgrens:

de grens van een aanduiding indien het een vlak betreft;

e. ander bouwwerk

een bouwwerk, geen gebouw, geen bijbehorend bouwwerk en geen overkapping zijnde;

f. archeologisch onderzoek:

het verwerven van informatie, aan de hand van bestaande bronnen, en/of aan de hand van veldonderzoek;

g. archeologische verwachting:

het vermoeden over het voorkomen van archeologische waarden in een gebied;

h. archeologische waarden:

waarden die aan een terrein en/of gebied zijn toegekend vanwege de kennis en wetenschap van de in dat gebied voorkomende overblijfselen van menselijke aanwezigheid of activiteiten uit het verleden;

i. bebouwing:

Eén of meer gebouwen en/of bouwwerken geen gebouwen zijnde.

j. bestaand:

ten aanzien van de legaal aanwezige bouwwerken en de werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden, en het overige gebruik:

- bestaand ten tijde van het inwerkingtreding van het bestemmingsplan;

k. bestemmingsgrens:

de grens van een bestemmingsvlak;

l. bestemmingsvlak:

een geometrisch bepaald vlak met eenzelfde bestemming;

m. bijbehorend bouwwerk:

Uitbreiding van een hoofdgebouw dan wel functioneel met een zich op hetzelfde perceel bevindend hoofdgebouw verbonden, daar al dan niet tegen aangebouwd en met de aarde verbonden bouwwerk met een dak.

n. bouwen:

Het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en het vergroten van een bouwwerk.

o. bouwgrens:

de grens van een bouwvlak;

p. bouwperceel:

een aaneengesloten stuk grond, waarop ingevolge de regels een zelfstandige, bij elkaar behorende bebouwing is toegelaten;

q. bouwperceelgrens:

de grens van een bouwperceel;

r. bouwvlak:

een geometrisch bepaald vlak, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels bepaalde gebouwen en bouwwerken geen gebouwen zijnde zijn toegelaten.

s. bouwwerk:

een bouwkundige constructie van enige omvang die direct en duurzaam met de aarde is verbonden.

t. Cultuurhistorische waarden:

De aan een bouwwerk of een gebied toegekende waarden, gekenmerkt door het beeld dat is ontstaan door het gebruik dat de mens in de loop van de geschiedenis van dat bouwwerk of dat gebied heeft gemaakt;

u. erotisch getinte vermaaksfunctie:

een vermaaksfunctie, die is gericht op het doen plaatsvinden van voorstellingen en/of vertoningen van erotische/pornografische aard, waaronder begrepen een seksbioscoop, een seksclub en een seksautomatenhal;

v. gebouw:

elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt;

w. hoofdgebouw:

een gebouw, dat gelet op de bestemming, als belangrijkste bouwwerk valt aan te merken;

x. kampeermiddel

een tent, een tentwagen, een kampeerauto, een caravan of een stacaravan, dan wel enig ander daarmee vergelijkbaar voertuig of onderkomen, dat geheel of ten dele is bestemd of opgericht dan wel wordt of kan worden gebruikt voor recreatief nachtverblijf;

y. landschappelijke waarden:

de cultuurhistorische en de visuele waarden van het landschap;

z. Natuurlijke waarden:

De aan een gebied toegekende waarden in verband met de geologische, bodemkundige en biologische elementen voorkomende in dat gebied (bij de afweging van het begrip natuurlijke waarden zullen de Natuurbeschermingswet en de Flora- en faunawet steeds onderdeel van het toetsingskader zijn);

aa. normaal onderhoud:

het onderhoud dat, gelet op de bestemming regelmatig noodzakelijk is voor een goed beheer, behoud en gebruik van de gronden en gebouwen die tot de betreffende bestemming behoren.

bb. overig bouwwerk:

Een bouwkundige constructie van enige omvang, geen pand zijnde, die direct en duurzaam met de aarde is verbonden.

cc. overkapping:

een bouwwerk, geen gebouw zijnde, dat een overdekte ruimte vormt zonder, dan wel met ten hoogste één wand;

dd. peil:

1. voor een bouwwerk, waarvan de hoofdtoegang direct aan de weg grenst: de hoogte van de weg ter plaatse van die hoofdtoegang;
2. voor een bouwwerk, waarvan de hoofdtoegang niet direct aan de weg grenst: de hoogte van het terrein ter plaatse van die hoofdtoegang bij voltooiing van de bouw.

ee. prostitutie:

het zich beschikbaar stellen tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander tegen vergoeding;

ff. seksinrichting:

een voor het publiek toegankelijke besloten ruimte waarin bedrijfsmatig of in de omvang alsof zij bedrijfsmatig was, seksuele handelingen worden verricht of vertoningen van erotisch/pornografische aard plaatsvinden. Onder een seksinrichting wordt in elk geval verstaan: een prostitutiebedrijf, waaronder begrepen een erotische massagesalon, een seksbioscoop, een seksautomatenhal, een sekstheater of een parenclub, al dan niet in combinatie met elkaar;

gg. weg:

alle voor het openbaar rijverkeer of ander verkeer openstaande wegen of paden, daaronder begrepen de daarin gelegen bruggen en duikers, de tot de wegen of paden behorende bermen en zijkanten, alsmede de aan de weg liggende parkeergelegenheden;

Artikel 2 Wijze van meten

Bij toepassing van deze regels wordt als volgt gemeten:

2.1 de dakhelling

langs het dakvlak ten opzichte van het horizontale vlak;

2.2 de goothoogte van een bouwwerk

vanaf het peil tot aan de bovenkant van de goot, c.q. de druiplijn, het boeibord, of een daarmee gelijk te stellen constructiedeel;

2.3 de inhoud van een bouwwerk

tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (en/of het hart van de scheidingsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen;

2.4 de bouwhoogte van een bouwwerk

vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een gebouw of van een ander bouwwerk, een bijbehorend bouwwerk of een overkapping, met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, antennes, en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen;

2.5 de oppervlakte van een bouwwerk

tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of het hart van de scheidingsmuren, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk. Bouwonderdelen zoals goten, dakoverstekken en in dakoverstekken geïntegreerde goten en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen met een minimale oversteek van 75 cm worden in de oppervlakte meeberekend;

2.8 de onderlinge afstand

de kortste afstand van enig punt van een gebouw tot enig punt van een ander gebouw;

2.9 bouwen op de erf- of perceelgrens

bij bouwen op de erf- of perceelgrens wordt een bouwwerk gemeten aan de kant waar het aansluitend afgewerkt terrein het hoogste is.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Artikel 3 Maatschappelijk – Begraafplaats

3.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Maatschappelijk - Begraafplaats' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a. een begraafplaats;
 - b. gebouwen ten behoeve van onderhoud en beheer;
 - c. groenvoorzieningen;
- met de daarbijbehorende:
- d. verhardingen;
 - e. erven en terreinen;
 - f. bouwwerken, geen gebouwen zijnde;
 - g. water en waterhuishoudkundige infrastructuur.

3.2 Bouwregels

3.2.1 Gebouwen

Voor het bouwen van de in lid 3.1 sub b. genoemde gebouwen gelden de volgende regels:

- a. het bebouwingspercentage zal ten hoogste 5% van de oppervlakte van het bestemmingsvlak bedragen;
- b. de goothoogte van een gebouw zal ten hoogste 3,00 m bedragen;
- c. de bouwhoogte van een gebouw zal ten hoogste 6,00 m bedragen;
- d. de dakhelling van een gebouw zal ten hoogste 25° bedragen.

3.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

- a. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen zal ten hoogste 2,00 m bedragen;
- b. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zal ten hoogste 5,00 m bedragen.

3.3 Nadere eisen

Burgemeester en wethouders kunnen, ten behoeve van de sociale veiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden, nadere eisen stellen aan de plaats en de afmetingen van de bebouwing.

Artikel 4 Leiding - Riool

4.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Leiding - Riool' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor:

- a. een strook ten behoeve van een rioolpersleiding;
met de daarbijbehorende:
- b. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

4.2 Bouwregels

4.2.1 In afwijking van het bepaalde bij de andere daar voorkomende bestemming(en), mogen op of in deze gronden geen gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde worden gebouwd, anders dan ten behoeve van deze dubbelbestemming.

4.2.2 Op of in deze gronden mogen geen gebouwen worden gebouwd

4.2.3 Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, geldt de volgende regel:

- a. de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde zal ten hoogste 2,00 m bedragen;

4.3 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

4.3.1 Voor de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden is, ongeacht het bepaalde in de regels bij de andere daar voorkomende bestemming(en), een omgevingsvergunning vereist:

- a. het egaliseren en ophogen van gronden en/of het anderszins ingrijpend wijzigen van de bodemstructuur;
- b. het uitvoeren van graafwerkzaamheden dieper dan 30 cm;
- c. het in de grond brengen van voorwerpen dieper dan 30 cm;
- d. het aanleggen van oppervlakteverhardingen;
- e. het planten van bomen en het aanbrengen van andere beplantingen, die dieper wortelen of kunnen wortelen dan 30 cm.

4.3.2 Het bepaalde in lid 4.3.1 is niet van toepassing op werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden die:

- a. noodzakelijk zijn in het kader van de aanleg van een rioolpersleiding;
- b. het normale onderhoud betreffen;
- c. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van het plan.

4.3.3. De omgevingsvergunning zal slechts worden verleend, indien geen onevenredige afbreuk zal worden gedaan aan een doelmatig en veilig functioneren van de leiding.

4.4 Wijzigingsbevoegdheid

4.4.1 Burgemeester en wethouders kunnen het plan wijzigen in die zin dat:

- a. de in de andere daar voorkomende bestemming(en) toegelaten gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden gebouwd, mits:
 - 1. vooraf advies wordt ingewonnen van de leidingbeheerder;
 - 2. geen onevenredige afbreuk zal worden gedaan aan een doelmatig en veilig functioneren van de leiding;

4.4.2 Burgemeester en wethouders kunnen toepassing geven aan de in lid 4.4.1. bedoelde wijzigingsbevoegdheden indien hierdoor geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan een veilig en doelmatig functioneren van de leiding.

Artikel 5 Waarde – Archeologie 4

5.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waarde - Archeologie 4' aangewezen gronden, verwachtingszones met hoge verwachting: natuurlijke laagten o.a. pingo's, dekzandkop in beekdal, aanwezigheid voorden of historisch element, bufferzone rond AMK terrein, zijn bestemd voor het behoud en de bescherming van de gronden met een archeologische verwachtingswaarde.

5.2 Bouwregels

5.2.1 Omgevingsvergunning voor het bouwen

Voor bouwwerken, met uitzondering van bouwwerken waarbij de bodem niet dieper dan 30 cm wordt geroerd ter plaatse van een bouwvoor, moet alvorens een omgevingsvergunning voor het bouwen wordt verleend, door de aanvrager een rapport worden overgelegd waarin:

- a. de archeologische waarden van de gronden die blijkens de aanvraag kunnen worden verstoord in voldoende mate zijn vastgesteld; en
- b. in voldoende mate is aangegeven op welke wijze de archeologische waarden worden bewaard en/of gedocumenteerd.

Bij aanvraag voor een vergunning in een terrein dat op de gemeentelijke archeologische beleidsadvieskaart als provinciaal archeologisch belang is aangemerkt, voeren burgemeester en wethouders in een zo vroeg mogelijk stadium overleg met de provinciaal archeoloog.

5.2.2 Voorschriften omgevingsvergunning

Indien uit het in lid 5.2.1 genoemde rapport blijkt dat de archeologische waarden van de gronden door het verlenen van de omgevingsvergunning voor het bouwen worden verstoord, kunnen één of meerdere van de volgende voorschriften worden verbonden aan de omgevingsvergunning voor het bouwen:

- a. een verplichting tot het treffen van technische maatregelen, waardoor archeologische waarden in de bodem kunnen worden behouden;
- b. een verplichting tot het doen van archeologisch onderzoek;
- c. een verplichting de bouw van een bouwwerk te laten begeleiden door een archeologisch deskundige die voldoet aan door burgemeester en wethouders bij de vergunning te stellen kwalificaties en op basis van een door het bevoegd gezag goedgekeurd Programma van Eisen.

5.3 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

- a. Voor de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden is ongeacht het bepaalde in de regels bij de andere op de gronden van toepassing zijnde bestemmingen een omgevingsvergunning vereist:
 1. het uitvoeren van grondbewerkingen, behalve:
 - indien deze werkzaamheden in het kader van onderzoek naar mogelijke (pre)historische vindplaatsen wordt uitgevoerd;
 - voor werkzaamheden waarbij de bodem niet dieper dan 30 cm wordt geroerd ter plaatse van een bestaande bouwvoor;
 - voor niet-bodemkerende werkzaamheden ten behoeve van het verbeteren van een verdichte bodemstructuur (woelen) tot ten hoogste 10 cm onder de bouwvoor;

- het aanbrengen van drainage;
- 2. bodem verlagen of afgraven (ook voor het verwijderen van bestaande funderingen) van gronden waarvoor geen ontgrondingsvergunning is vereist;
- 3. het graven en/of baggeren van sloten, vaarten en andere watergangen;
- 4. het aanbrengen van ondergrondse transport-, energie- of telecommunicatieleidingen, en daarmee verband houdende constructies, installaties of apparatuur;
- 5. het aanplanten dan wel verwijderen van bomen of een houtig gewas.
- b. Het bepaalde in sub a is niet van toepassing op werken en werkzaamheden:
 - 1. die het normale onderhoud betreffen;
 - 2. het normale agrarische gebruik betreffen;
 - 3. die reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van dit plan;
 - 4. waarbij de bodem niet wordt geroerd.
- c. De in sub a genoemde vergunning kan slechts worden verleend indien geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de archeologische waarden van de gronden wat moet blijken uit een rapport dat de aanvrager bij de aanvraag om omgevingsvergunning als bedoeld in sub d moet overleggen, met dien verstande dat het overleggen van een rapport niet nodig is als naar oordeel van het bevoegd gezag de archeologische waarde van het terrein in andere beschikbare informatie voldoende is vastgesteld.
- d. Bij aanvraag voor een vergunning in terrein dat op de gemeentelijke archeologische beleidsadvieskaart als provinciaal archeologisch belang is aangemerkt, voeren burgemeester en wethouders in een zo vroeg mogelijk stadium overleg met de provinciaal archeoloog.
- e. De in sub a genoemde vergunning kan pas worden verleend nadat door de aanvrager een rapport is overgelegd waarin:
 - 1. de archeologische waarden van de gronden die blijkens de aanvraag kunnen worden verstoord in voldoende mate zijn vastgesteld; en
 - 2. in voldoende mate is aangegeven op welke zijde de archeologische waarden worden bewaard en/of gedocumenteerd.
- f. Alvorens de omgevingsvergunning wordt verleend, moet het bevoegd gezag ten behoeve van de beoordeling van het rapport advies inwinnen bij een archeologisch deskundige die voldoet aan door burgemeester en wethouders bij de vergunning te stellen kwalificaties.
- g. Indien uit het in sub d genoemde rapport blijkt dat de archeologische waarden van de gronden door het verlenen van de omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden worden verstoord, kunnen één of meerdere van de volgende voorschriften worden verbonden aan de omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden:
 - 1. een verplichting tot het treffen van technische maatregelen, waardoor archeologische waarden in de bodem kunnen worden behouden;
 - 2. een verplichting tot het doen van archeologisch onderzoek;
 - 3. een verplichting het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden te laten begeleiden door een archeologisch deskundige die voldoet aan door burgemeester en wethouders bij de vergunning te stellen kwalificaties en op basis van een door het bevoegd gezag goedgekeurd Programma van Eisen.

Artikel 6 Waarde – Archeologie 5

6.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waarde - Archeologie 5' aangewezen gronden, verwachtingszones met hoge verwachting: beekdal, hoge verwachting algemeen, waardevolle essen, zijn bestemd voor het behoud en de bescherming van de te verwachten archeologische waarden en de bescherming van waardevolle essen.

6.2 Algemene regel

Indien er sprake is van de activiteit bouwen waarbij de bodem wordt geroerd over een oppervlakte kleiner dan de in lid 6.3.1 genoemde uitzondering en er tevens sprake is van het uitvoeren van werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden waarbij de bodem wordt geroerd over een oppervlakte kleiner dan de in lid 6.4 sub c genoemde uitzondering, maar waarbij de bodem voor de activiteiten gezamenlijk wordt geroerd over een oppervlakte groter dan de genoemde uitzondering, dan geldt alsnog dat alvorens een omgevingsvergunning wordt verleend, door de aanvrager een rapport dient te worden overgelegd, zoals genoemd in lid 6.3.1 en 6.4 sub d.

6.3 Bouwregels

6.3.1 Omgevingsvergunning voor het bouwen

Voor bouwwerken, met uitzondering van:

- a. bouwwerken waarbij de bodem niet dieper dan 30 cm wordt geroerd ter plaatse van een bouwvoor; en/of;
- b. bouwwerken waarbij ten behoeve van de activiteit bouwen de bodem over een oppervlakte van minder dan 500 m² wordt geroerd;

moet alvorens een omgevingsvergunning voor het bouwen wordt verleend, door de aanvrager een rapport worden overgelegd waarin:

1. de archeologische waarden van de gronden die blijken de aanvraag kunnen worden verstoord in voldoende mate zijn vastgesteld; en
2. in voldoende mate is aangegeven op welke wijze de archeologische waarden worden bewaard en/of gedocumenteerd.

Bij aanvraag voor een vergunning in een terrein dat op de gemeentelijke archeologische beleidsadvieskaart als provinciaal archeologisch belang is aangemerkt, voeren burgemeester en wethouders in een zo vroeg mogelijk stadium overleg met de provinciaal archeoloog.

6.3.2 Voorschriften omgevingsvergunning

Indien uit het in lid 6.3.1 genoemde rapport blijkt dat de archeologische waarden van de gronden door het verlenen van de omgevingsvergunning voor het bouwen worden verstoord, kunnen één of meerdere van de volgende voorschriften worden verbonden aan de omgevingsvergunning voor het bouwen:

- a. een verplichting tot het treffen van technische maatregelen, waardoor archeologische waarden in de bodem kunnen worden behouden;
- b. een verplichting tot het doen van archeologisch onderzoek;
- c. een verplichting de bouw van een bouwwerk te laten begeleiden door een archeologisch deskundige die voldoet aan door burgemeester en wethouders bij de vergunning te stellen kwalificaties en op basis van een door het bevoegd gezag goedgekeurd Programma van Eisen.

6.4 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

- a. Voor de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden is ongeacht het bepaalde in de regels bij de andere op de gronden van toepassing zijnde bestemmingen een omgevingsvergunning vereist:
 1. het uitvoeren van grondbewerkingen, behalve:
 - indien deze werkzaamheden in het kader van onderzoek naar mogelijke (pre)historische vindplaatsen wordt uitgevoerd;
 - voor werkzaamheden waarbij de bodem niet dieper dan 30 cm wordt geroerd ter plaatse van een bestaande bouwvoor;
 - voor niet-bodemkerende werkzaamheden ten behoeve van het verbeteren van een verdichte bodemstructuur (woelen) tot ten hoogste 10 cm onder de bouwvoor;
 - het aanbrengen van drainage, waarbij deze uitzondering niet geldt voor essen, zoals aangegeven op de in bijlage Bijlage 2 opgenomen beleidsadvieskaart;
 2. bodem verlagen of afgraven (ook voor het verwijderen van bestaande funderingen) van gronden waarvoor geen ontgrondingsvergunning is vereist;
 3. het aanbrengen van drainage op essen;
 4. het graven en/of baggeren van sloten, vaarten en andere watergangen;
 5. het aanbrengen van ondergrondse transport-, energie- of telecommunicatieleidingen, en daarmee verband houdende constructies, installaties of apparatuur;
 6. het aanplanten dan wel verwijderen van bomen of een houtig gewas.
- b. Het bepaalde in sub a is niet van toepassing op werken en werkzaamheden:
 1. waarbij de bodem over een oppervlakte van minder dan 500 m² wordt geroerd, waarbij in geval van aanleggen van drainage het niet gaat om de direct te verstoren m² maar om de oppervlakte van het te draineren gebied;
 2. die het normale onderhoud betreffen;
 3. die het normale agrarische gebruik betreffen;
 4. die reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van dit plan.
- c. De in sub a genoemde vergunning kan slechts worden verleend indien geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de archeologische waarden van de gronden wat moet blijken uit een rapport dat de aanvrager bij de aanvraag om omgevingsvergunning als bedoeld in sub d moet overleggen, met dien verstande dat het overleggen van een rapport niet nodig is als naar oordeel van het bevoegd gezag de archeologische waarde van het terrein in andere beschikbare informatie voldoende is vastgesteld.

Bij aanvraag voor een vergunning in terrein dat op de gemeentelijke archeologische beleidsadvieskaart als provinciaal archeologisch belang is aangemerkt, voeren burgemeester en wethouders in een zo vroeg mogelijk stadium overleg met de provinciaal archeoloog.

- d. De in sub a genoemde vergunning kan pas worden verleend nadat door de aanvrager een rapport is overgelegd waarin:
 1. de archeologische waarden van de gronden die bij de aanvraag kunnen worden verstoord in voldoende mate zijn vastgesteld; en
 2. in voldoende mate is aangegeven op welke zijde de archeologische waarden worden bewaard en/of gedocumenteerd.

Alvorens de omgevingsvergunning wordt verleend, moet het bevoegd gezag ten behoeve van de beoordeling van het rapport advies inwinnen bij een archeologisch deskundige die voldoet aan door burgemeester en wethouders bij de vergunning te stellen kwalificaties.

- e. Indien uit het in sub d genoemde rapport blijkt dat de archeologische waarden van de gronden door het verlenen van de omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden worden verstoord, kunnen één of meerdere van de volgende voorschriften worden verbonden aan de omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden:
1. een verplichting tot het treffen van technische maatregelen, waardoor archeologische waarden in de bodem kunnen worden behouden;
 2. een verplichting tot het doen van archeologisch onderzoek;
 3. een verplichting het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden te laten begeleiden door een archeologisch deskundige die voldoet aan door burgemeester en wethouders bij de vergunning te stellen kwalificaties en op basis van een door het bevoegd gezag goedgekeurd Programma van Eisen.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

Artikel 7 Anti-dubbeltelbepaling

Grond, die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 8 Algemene bouwregels

De bouwgrenzen mogen in afwijking van dit bestemmingsplan uitsluitend worden overschreden door:

- a. tot gebouwen behorende stoepen, stoeptreden, trappen(huizen), galerijen, hellingbanen, funderingen, balkons, erkers, serres, entreeportalen, veranda's en afdaken, mits de overschrijding niet meer bedraagt dan 1,5 m;
- b. andere ondergeschikte onderdelen van gebouwen, mits de overschrijding niet meer bedraagt dan 1 m.

Artikel 9 Algemene gebruiksregels

9.1 Strijdig gebruik

Onder strijdig gebruik wordt begrepen het gebruik dat afwijkt van de bestemmingsomschrijvingen, waaronder in elk geval wordt begrepen:

- a. het gebruik van de gronden als standplaats voor kampeermiddelen;
- b. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van een prostitutiebedrijf;
- c. het gebruik van de gronden voor de opslag van schroot, afbraak- en bouwmaterialen, anders dan ten behoeve van de uitvoering krachtens de bestemming toegelaten bouwactiviteiten en werken en werkzaamheden;
- d. het storten van puin en afvalstoffen;
- e. het gebruik van de gronden voor de stalling en opslag van (aan het oorspronkelijk gebruik onttrokken) voer-, vaar- en/of vliegtuigen;
- f. het gebruik van de gronden voor het plaatsen en/of aanbrengen van niet-perceelsgebonden handelsreclame en of reclame voor ideële doeleinden of overtuigingen;

Artikel 10 Algemene afwijkingsregels

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

- a. de bij recht in de regels gegeven afmetingen en percentages, met uitzondering van de oppervlakte- en inhoudsmaten, tot ten hoogste 10% van die afmetingen en percentages;

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels

Artikel 11 Overgangsrecht

11.1 Overgangsrecht bouwwerken

- a. Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, dan wel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen, en afwijkt van het plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot:
 1. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
 2. na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is teniet gegaan.
- b. Het bevoegd gezag kan eenmalig in afwijking van het bepaalde in sublid a. een omgevingsvergunning verlenen voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in het sublid a. met maximaal 10 %;
- c. Sublid a. is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

11.2 Overgangsrecht gebruik

- a. Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet;
- b. Het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld in sublid a, te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind.
- c. Indien het gebruik, bedoeld in sublid a, na het tijdstip van inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten.
- d. Sublid a is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan.

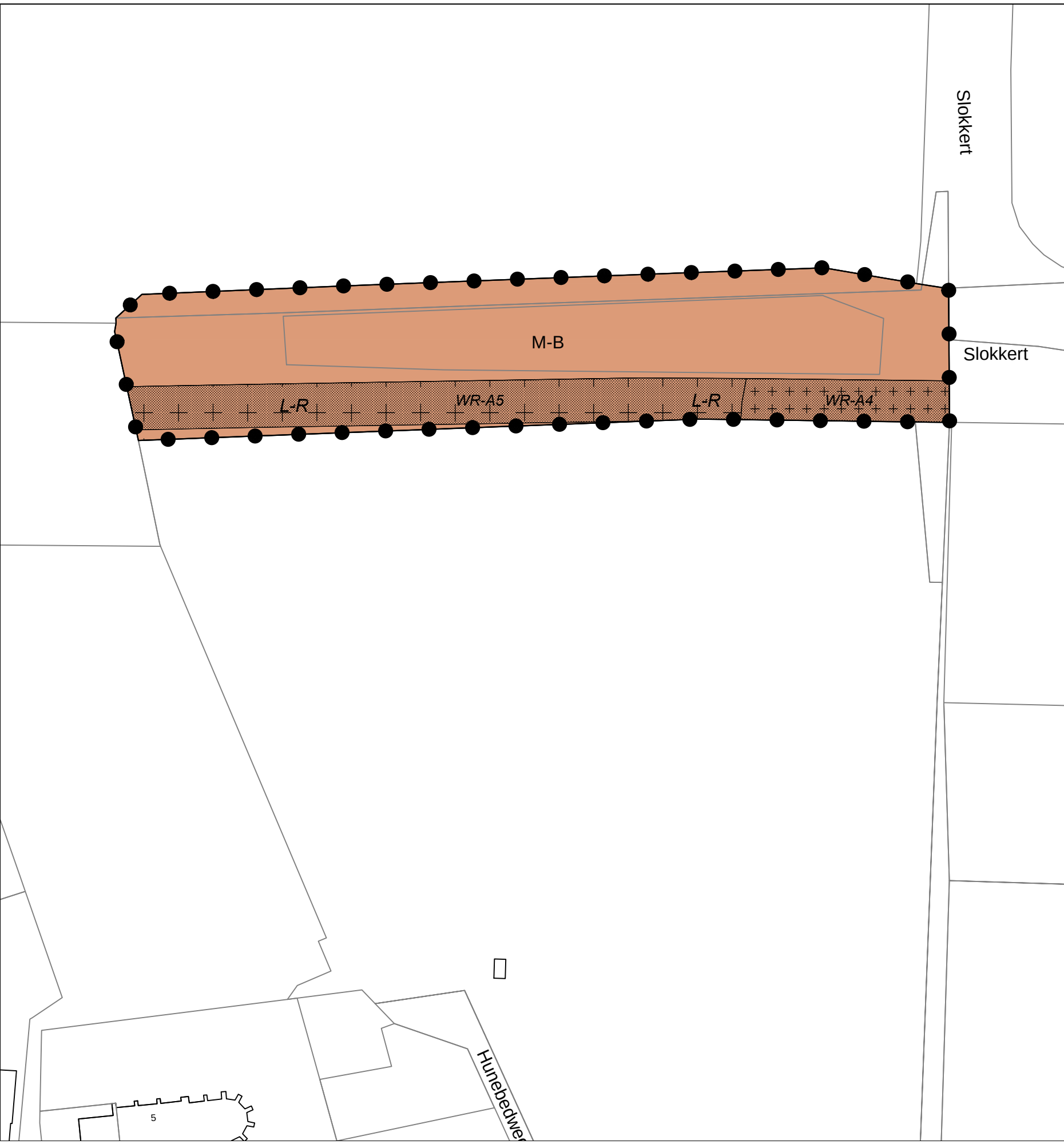
Artikel 12 Slotregel

Deze regels worden aangehaald als:

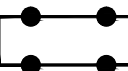
Regels van het:

Bestemmingsplan Rolde, uitbreiding begraafplaats, van de gemeente Aa en Hunze.

Behorend bij het besluit van dd.mm.jjjj

Legenda

 Plangebied

Enkelbestemmingen

 M-B Maatschappelijk - Begraafplaats

Dubbelbestemmingen

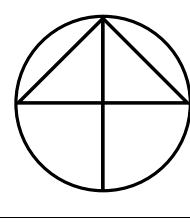
 L-R Leiding - Riool

 WR-A4 Waarde - Archeologie 4

 WR-A5 Waarde - Archeologie 5

Gemeente :	Aa en Hunze
Naam plan :	Bestemmingsplan Rolde, uitbreiding begraafplaats
Locatie :	Slokkert Rolde

projectnr.	status	formaat	schaal	datum
NL.IMRO.1680.BPBegraafplRolde-OB01	ontwerp	A3	1:1000	maart 2017

Inrichtingsschets t.b.v. haalbaarheid uitbreiding begraafplaats Rolde

	Bloemrijkgrasmengsel		Boom, hoofdzakelijk zomereik		Poort/hekje
	Gras op voormalige spoordijk en paden tussen graven		Meerstammige krentenboompjes		Bankje aan/tegen bestaande urnenmuur
	Voormalige spoordijk met halfverhard pad (tevens kabels en leidingen + obstakel vrije zone 8 meter)		Graven		Trap
	Haag		Urnenuilen op verhoging op niveau van de spoordijk. gras en Informele verharding		Hellingbaan
			Urnengraven tussen krentenboompjes		

Principe profielen

STATUS:
Concept

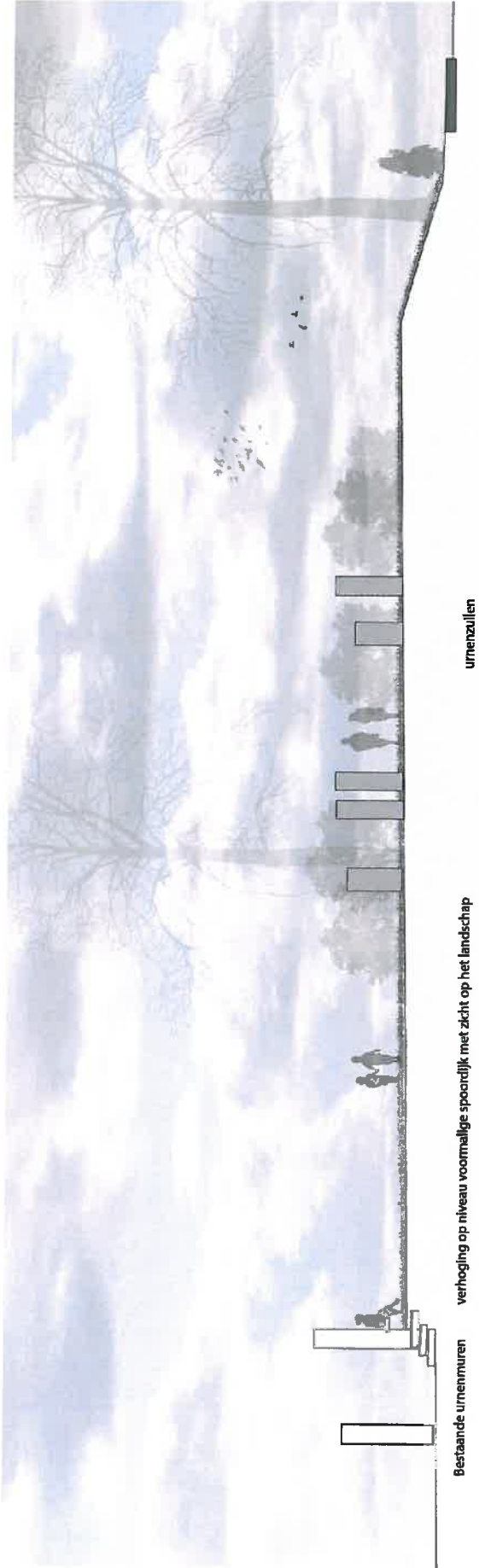
DATUM:
13-02-2014

ONDERWERP:
Haalbaarheid
uitbreiding
begraafplaats Rolde

PROJECTNR:
C01041.000102

Principeprofiel spoorlijn met nieuwe uitbreiding

Principeprofiel ter hoogte van centrale plek

RAAP-Evaluatie- en selectierapport

Uitbreiding begraafplaats te Rolde

Gemeente Aa en Hunze

Een opgraving

Datum	23 februari 2017
CIS-code	4019547100
Projectcode	25485AHUB3
Rapporteur	drs. J.B. Hielkema
Versie	1.0
Goedkeuring senior-archeoloog (intern)	drs. P. van der Kroft
Goedkeuring bevoegd gezag	Datum: Handtekening:
Goedkeuring depothouder	Datum: Handtekening:

Inleiding

De gemeente Aa en Hunze heeft het voornemen om de begraafplaats in Rolde in noordelijke richting uit te breiden. In 2015 is in dit gebied een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd (Hielkema, 2015), met als doel om te bepalen of in dit gebied behoudenswaardige archeologische resten aanwezig waren, die door de voorgenomen uitbreiding bedreigd zouden worden. In de proefsleuven zijn grondsporen en vondsten aangetroffen. Daarom is aanbevolen om het oostelijke deel van de uitbreiding vlakdekkend op te graven, en het westelijke deel gefaseerd te onderzoeken.

Conform de KNA vindt na afloop van het veldonderzoek een evaluatie plaats. Aan de basis van deze evaluatie staat het evaluatie- en selectierapport met daarin een beknopt overzicht van de resultaten van het archeologisch onderzoek en met overzichten van aangetroffen sporen, vondsten en monsters. Daartoe is alle documentatie gecontroleerd, zijn alle veldtekeningen gedigitaliseerd, alle sporen ingevoerd in een database en alle vondsten gewassen, gesplitst, geteld, gewogen en eveneens ingevoerd in een database. In dit evaluatierapport wordt ook een voorstel voor de uitwerking van het onderzoek gedaan: welke vondsten worden geanalyseerd en hoeveel vondsten zullen getekend moeten worden, welke monsters worden gewaardeerd en eventueel geanalyseerd en welke vondsten komen in aanmerking voor conservering.

Doel en vraagstelling

Doel van het onderzoek is het in kaart brengen van de archeologische resten in het plangebied, zodat de informatie over de vindplaats boven de grond (ex-situ) bewaard kan blijven. De algemene doelstelling van het onderzoek is een bijdrage leveren aan de kennis van de bewoningsgeschiedenis in de gemeente Aa en Hunze en de archeoregio.

In het Programma van Eisen (Hielkema, 2016) zijn de volgende onderzoeksvragen gesteld:

1. Welke grondsporen en structuren zijn aanwezig, wat is hun datering, conserveringstoestand, diepteligging en ruimtelijke verspreiding? Wat is hun onderlinge relatie?
2. Wat is de aard, typologische datering, conserveringstoestand, diepteligging en ruimtelijke verspreiding van de vondsten? Zijn zij te verbinden aan bepaalde, specifieke activiteiten en grondsporen/structuren? Zo ja, welke?
3. Zijn er aanwijzingen voor een ~~Celtic~~ celtic field, zo ja, waaruit bestaan deze aanwijzingen?
4. Kan het esdek op basis van vondsten (globaal) gedateerd worden?
5. Bestaat er een relatie tussen de aangetroffen resten en de bekende archeologische waarden in de directe omgeving? Zo ja, waaruit bestaat die relatie?
6. Zijn er aanwijzingen voor graven? Zo ja, waaruit bestaan de resten en uit welke periode stammen zij?

Resultaten veldwerk

De werkputten, grondsporen, vondsten en monsters zijn doorgenummerd ten opzichte van het voorgaande proefsleuvenonderzoek. Tijdens het onderzoek is het oostelijke deel van het plangebied verdeeld in twee werkputten (WP 5 en 7; figuur 2). In het westelijke deel van het plangebied zijn in eerste instantie twee proefsleuven van 5 x 10 m aangelegd (WP 4 en 6). Op basis van de resultaten van deze proefsleuven is in overleg met de bevoegde overheid en opdrachtgever besloten om het westelijke gebied vlakdekkend op te graven (WP 8 en 9). In de werkputten is één vlak aangelegd, in de top van het dekzand. De grondsporen zijn digitaal getekend met een RTK-GPS. Alle sporen zijn gecoupeerd, in doorsnede gedocumenteerd (gefotografeerd en op schaal getekend) en afgewerkt. De waterput is in drie vlakken verdiept. Na het verdiepen van de helft van de put tot een diepte van circa 1m onder het vlak is de profielwand gedocumenteerd, waarna de achterliggende helft is ontgraven. Deze procedure is herhaald tot de bodem van de waterput is bereikt. Van paalsporen die tot een structuur (huisplattegrond of spieker) behoorden, de hutkommen, enkele (diepe) kuilen en de waterput zijn grondmonsters verzameld ten behoeve van botanisch onderzoek (zie tabel 2). Op enkele representatieve plaatsen zijn profielkolommen gedocumenteerd.

De opgraving heeft resten van een nederzetting opgeleverd, die op basis van een voorlopige datering van de aardewerkvondsten uit de 4e-5e eeuw na Christus dateert. De structuren bestaan uit (delen van) ten minste twee huisplattegronden en vier spiekers. Daarnaast zijn twee hutkommen, een waterput, kuilen, greppels en paalsporen aangetroffen (zie kaartbijlage). Opmerkelijk was een kuil met daarin een grote hoeveelheid verbrande stenen. Van deze stenen is een selectie verzameld voor nader onderzoek (V27, 40 en 41). Richting het oosten en westen neemt de spoordichtheid af en lijken de grenzen van de nederzetting te zijn bereikt. Richting het noorden en zuiden zullen de nederzettingsresten zich verder uitstrekken buiten het opgegraven gebied.

Vondsten

Uit de sporen en uit het esdek zijn vondsten verzameld (tabel 1). In totaal gaat het om 427 vondsten, inclusief de vondsten die bij het proefsleuvenonderzoek waren gedaan (n=8). Deze vondsten bestaan uit voor het merendeel uit gebruiksaardewerk. Enkele met groeflijnen versierde aardewerkfragmenten behoren tot het Angelsaksische aardewerk, uit de 4e-5e eeuw na Chr. Aardewerk van dit type is relatief zeldzaam in Noord-Nederland. Het overige handgevormde aardewerk is nog niet nader gedetermineerd, maar lijkt uit dezelfde periode te stammen. Van natuursteen, metaal, dierlijk bot, hout en houtskool zijn kleinere aantallen gevonden. Een bijzondere houtvondst betreft het mogelijke blad van een schep (V36), die op de bodem van waterput 1 (S210) is gevonden. Uit deze waterput is een klein bronzen voorwerpje geborgen (V22). De overige metaalvondsten (inclusief de twee vondsten uit het proefsleuvenonderzoek) zijn met de metaaldetector verzameld uit het esdek. Zij bestaan uit merkloodjes, munten uit de 20e eeuw, een musketkogel en een knoopje.

materiaal	aantal	gewicht (g)
aardewerk	290	8.798
huttenleem	20	120
natuursteen	78	11.533
vuursteen	11	72
metaal ferro	1	-
metaal non-ferro	8	26
bot	15	10
houtskool	3	0,5
hout	1	niet bepaald
totaal	427	20.559

Tabel 1. Vondstaantal en -gewicht per materiaalcategorie.

Monsters

In totaal zijn 24 monsters genomen van paalsporen van structuren, een wandgreppel, de hutkommen, de waterput en enkele diepe kuilen (tabel 2). Deze zijn bemonsterd ten behoeve van botanische analyse (reconstructie landschap en voedsel economie) en ¹⁴C-datering (koppeling aardewerkensemble aan een absolute datering). De bulkmonsters uit de hutkommen kunnen bovendien gezeefd worden voor klein vondstmateriaal.

monster	spoor	put	vlak	interpretatie spoor	soort monster
1	30	1	1	kuil	botanisch onderzoek/ ¹⁴ C-datering
2	51	5	1	paalkuil, huis 1	botanisch onderzoek/ ¹⁴ C-datering
3	116	5	1	kuil	botanisch onderzoek/ ¹⁴ C-datering
4	168	5	1	paalkuil, spieker 1	botanisch onderzoek/ ¹⁴ C-datering
5	170	5	1	paalkuil, spieker 1	botanisch onderzoek/ ¹⁴ C-datering
6	172	5	1	kuil	botanisch onderzoek/ ¹⁴ C-datering
7	173	5	1	kuil	botanisch onderzoek/ ¹⁴ C-datering
8	272	7	1	kuil	botanisch onderzoek/ ¹⁴ C-datering
9	233	7	1	paalkuil, spieker 2	botanisch onderzoek/ ¹⁴ C-datering
10	225	7	1	paalkuil, spieker 2	botanisch onderzoek/ ¹⁴ C-datering
11	179	5	1	hutkom	bulkmonster
12	179	5	1	hutkom	bulkmonster
13	38	8	1	wandgreppel, huis 1	botanisch onderzoek/ ¹⁴ C-datering
14	316	8	1	paalkuil	botanisch onderzoek/ ¹⁴ C-datering
15	210	7	1	waterput	botanisch onderzoek/ ¹⁴ C-datering
16	210	7	1	waterput	botanisch onderzoek/ ¹⁴ C-datering
17	249	7	1	paalkuil, huis 2	botanisch onderzoek/ ¹⁴ C-datering
18	244	7	1	kuil	botanisch onderzoek/ ¹⁴ C-datering
19	250	7	1	kuil	botanisch onderzoek/ ¹⁴ C-datering
20	52	5	1	paalkuil	botanisch onderzoek/ ¹⁴ C-datering

21	34	5	1	kuil?	botanisch onderzoek/ ¹⁴ C-datering
22	413	9	1	hutkom	bulkmonster
23	413	9	1	hutkom	bulkmonster
24	413	9	1	hutkom	bulkmonster

Tabel 2. Overzicht van monsters.

Advies voor uitwerking op basis van de vraagstelling

Voor een nadere beantwoording van de onderzoeksvragen is een verdere analyse en uitwerking van sporen, vondsten en monsters noodzakelijk.

Analyse van het aardewerk is nodig om de sporen te kunnen duiden. In deze analyse dienen ook de aardewerkfragmenten uit het proefsleuvenonderzoek te worden betrokken (n=6). Voorgesteld wordt om de versierde scherven en enkele representatieve randen te tekenen (n=15). Uitwerking van vuursteen en natuursteen is nodig om te bepalen welke steensoorten op de vindplaats werden gebruikt en welke voorwerpen hiervan werden gemaakt. De concentratie verbrande stenen die mogelijk bedoeld was voor het pottenbakken dient vergeleken te worden met de magering die in het aardewerkcomplex is gebruikt.

Voor botanisch onderzoek zijn redelijk veel monsters genomen. Monsters uit een zandige context zijn doorgaans arm aan botanische resten. Daarom wordt voorgesteld om de monsters (n=4) van de twee spiekers te selecteren om een waardering te laten uitvoeren naar de kwaliteit en verscheidenheid van de botanische resten (macrorestenonderzoek). Ook voor de beschikbare monsters van huis 1 en 2 wordt voorgesteld om deze te laten waarderen (n=4). Voor de twee hutkommen wordt voorgesteld om een deel (0,5 l per hutkom) van de verzamelde grond uit elke hutkom te gebruiken voor macrobotanisch onderzoek, en de resterende grond uit te zeven voor klein vondstmateriaal (zoals kralen en hamerslag). Voor de waterput wordt voorgesteld om beide monsters te waarderen op macrobotanische resten. Voor de acht bemonsterde kuilen wordt voorgesteld ze te laten waarderen. In totaal zullen twintig monsters gewaardeerd worden. Indien uit de waardering blijkt dat de monsters voldoende geschikt zijn voor analyse, zal een selectie hiervan worden geanalyseerd. Deze gegevens kunnen gebruikt worden voor beantwoording van de onderzoeksvragen over de conserveringstoestand van de vindplaats en de landschappelijke context. Als geen van de monsters geschikt blijkt te zijn, wordt afgezien van verdere analyse. Verder wordt voorgesteld om uit de monsters van de spiekers en huisplategronden, de waterput en indien mogelijk uit de bulkmonsters uit de hutkommen materiaal te selecteren ten behoeve van ¹⁴C-onderzoek, met als doel om deze sporen nader te dateren en het aardewerkensemble te koppelen aan een absolute datering (maximaal 7 ¹⁴C-dateringen).

Advies voor (de)selectie, conservering en deponering

In tabel 3 wordt een voorstel gedaan voor uitwerking, deselectie, conservering en deponering van vondsten. Wij stellen voor alle vondsten van gebruiks aardewerk, huttenleem, natuursteen, vuursteen, de metaalvondst uit de waterput (V36) en hout/houtskool in de uitwerking te betrekken en ze te deponeren. Voor de metaalvondsten uit het esdek wordt voorgesteld om ze niet

nader uit te werken en ze te deselecteren, omdat ze vanwege hun subrecente ouderdom een geringe informatiewaarde hebben.

Voorgesteld wordt het bronzen voorwerpje uit de waterput (V22) te conserveren. Ook voor de veronderstelde houten schep uit de waterput (V36) wordt voorgesteld om deze te laten conserveren. Voor de botanische monsters wordt voorgesteld om ze na afronding van het onderzoek te deselecteren en niet te deponeren.

materiaal	uitwerken (n)	deselecteren (n)	conserveren (n)	deponeren (n)
aardewerk	290	-	-	290
huttenleem	20	-	-	20
metaal	1	8	1	1
hout/houtskool	4	-	1	4
verbrand bot	15	-	-	15
natuursteen	78	-	-	78
vuursteen	11	-	-	11
Totaal	419	8	2	419

Tabel 3. Voorstel voor uitwerking, deselectie, conservering en deponering van vondsten.

Figuren en bijlagen:

Figuur 1. Ligging van het onderzoeksgebied (rood, binnen cirkel). Inzet: ligging in Nederland (ster).

Figuur 2. Puttenoverzicht.

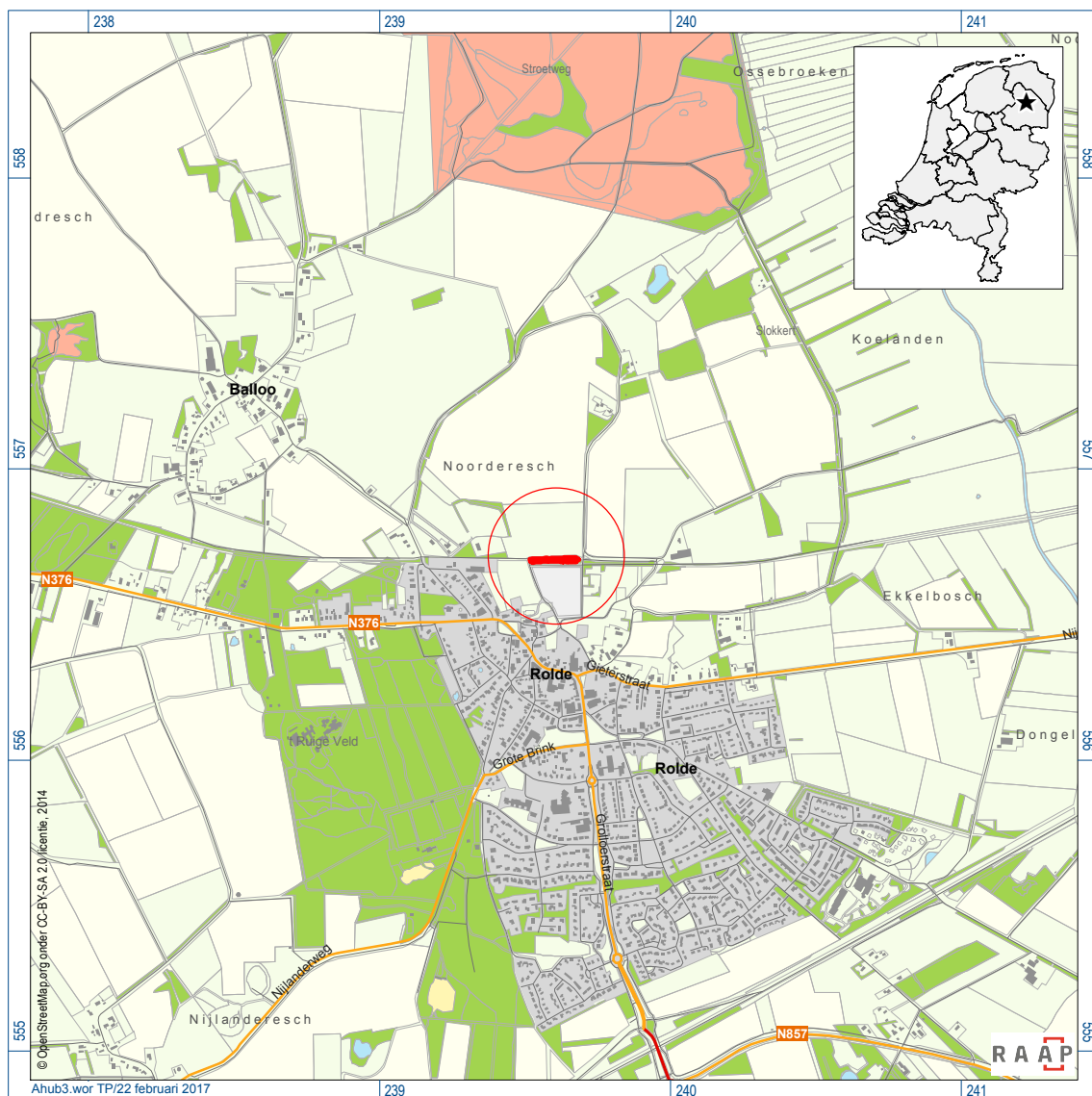
Kaartbijlage. Voorlopige resultaten opgraving.

Literatuur

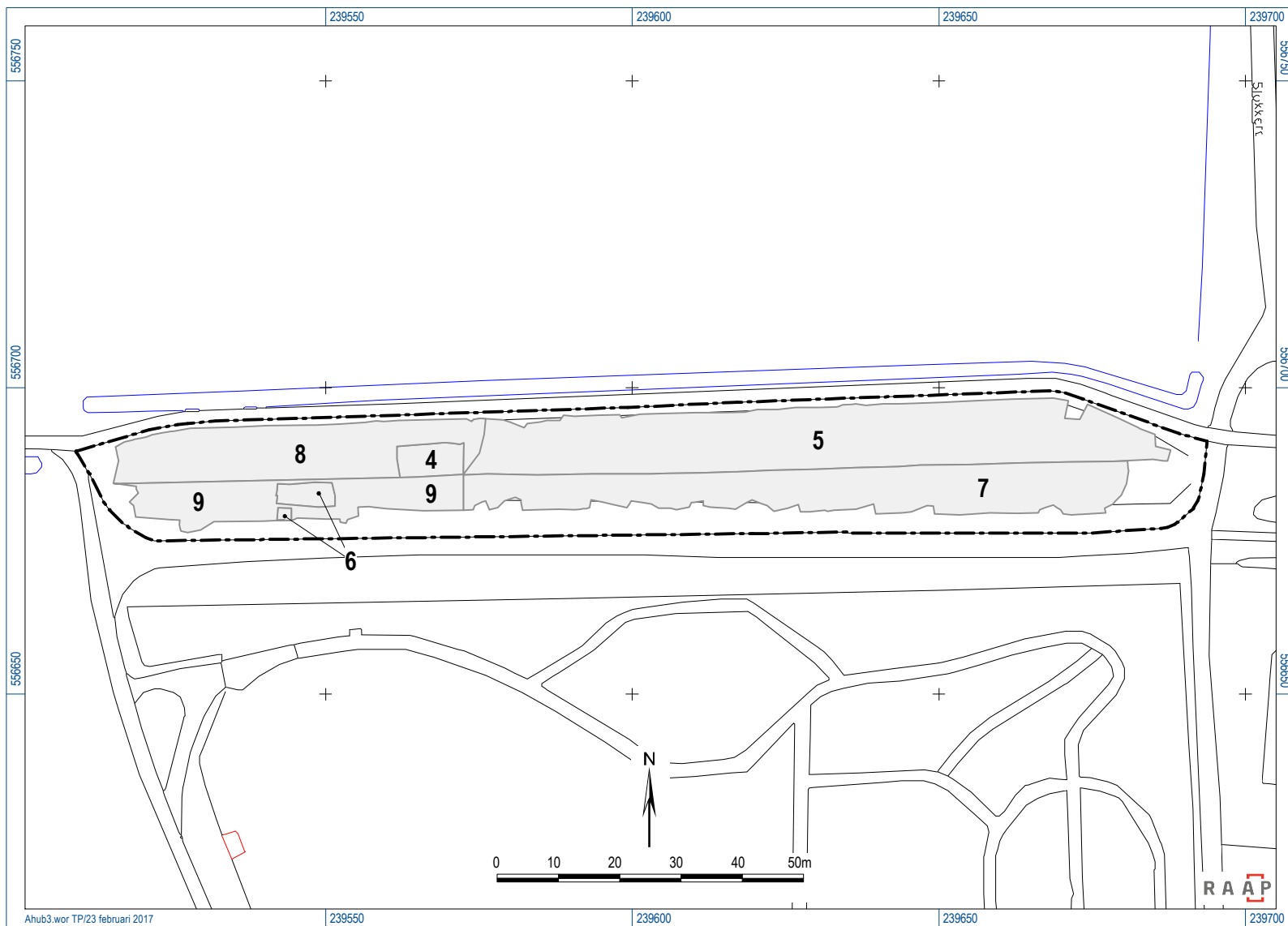
Brouwer, E. W., 2011. *Inventariserend veldonderzoek Rolde uitbreiding begraafplaats*. Arcadis, Assen.

Hielkema, J.B., 2015. Uitbreiding begraafplaats te Rolde, gemeente Aa en Hunze; archeologisch vooronderzoek: een proefsleuvenonderzoek. *RAAP-rapport 3057*, RAAP Archeologisch Adviesbureau, Weesp.

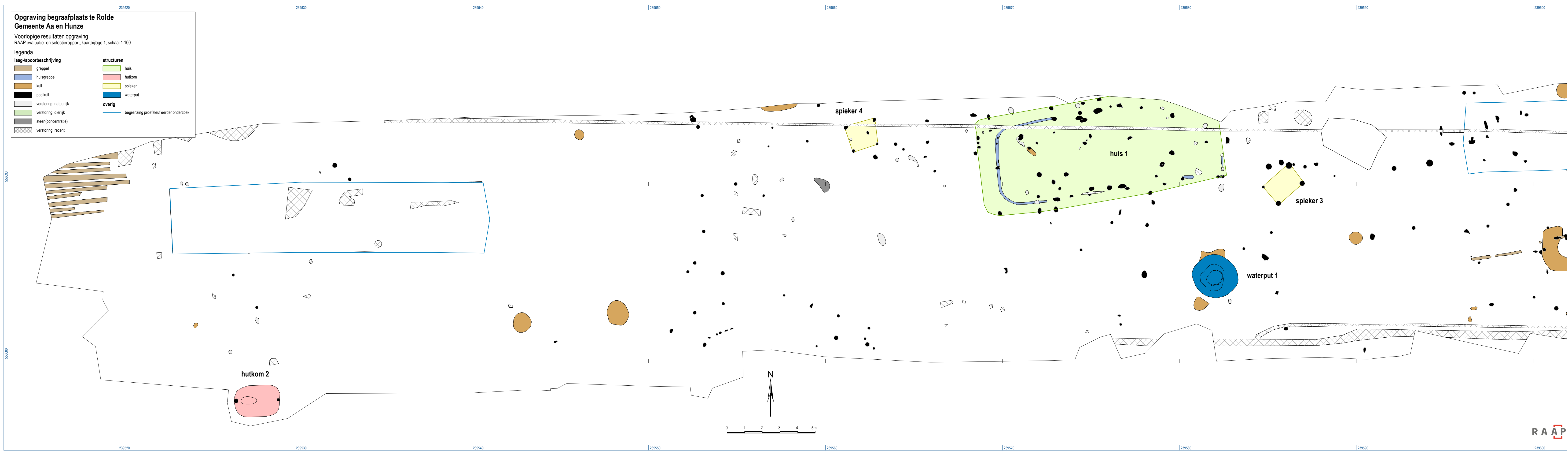
Hielkema, J.B., 2016. Programma van Eisen opgraving begraafplaats Rolde. *RAAP-PvE 1693*, RAAP Archeologisch Adviesbureau, Weesp.

Figuur 1. Ligging van het onderzoeksgebied (rood, binnen cirkel). Inzet: ligging in Nederland (ster).

Figuur 2. Puttenoverzicht.

Quickscan natuurtoets uitbreiding begraafplaats, Rolde

*Inventarisatie en beoordeling in het kader van
natuurwetgeving en -beleid*

- definitief -

ecogroen advies

in opdracht van
Gemeente Aa en Hunze

Colofon

Titel Quickscan natuurtoets uitbreiding begraafplaats, Rolde

Subtitel Inventarisatie en beoordeling in het kader van natuurwetgeving en -beleid

Projectcode 14-019

Status definitief

Datum 12 februari 2014

Auteur(s) Ing. J.G. (Janneke) Lindenholz

Eindredactie Ing. M. (Martijn) Bunskoek

Veldonderzoek Ing. J.G. (Janneke) Lindenholz

Opdrachtgever Gemeente Aa en Hunze

ecogroen advies
is een onafhankelijk
advies- en ingenieursbureau
gespecialiseerd in
ecologisch onderzoek & natuurontwikkeling

Emmastraat 16, 8011 AG Zwolle

038 423 64 64

www.ecogroen.nl

© EcoGroen Advies (2014)

Alles uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt, mits onder vermelding van bron en status:

Lindenholz J.G. (2014). Quickscan natuurtoets uitbreiding begraafplaats, Rolde. Inventarisatie en beoordeling in het kader van natuurwetgeving en -beleid. Rapport 14-019. EcoGroen Advies BV, Zwolle.

Inhoud

Samenvatting

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding en doelstelling van dit onderzoek	1
1.2	Huidige situatie en voorgenomen ontwikkelingen	1
1.3	Algemene opzet	1
2	Gebiedsbescherming	3
2.1	Natuurbeschermingswet	3
2.2	Ecologische hoofdstructuur	3
2.3	Eindconclusie gebiedsbescherming	3
3	Flora- en faunawet	4
3.1	Onderzoeksmethode	4
3.2	Flora	4
3.3	Vleermuizen	4
3.4	Grondgebonden zoogdieren	5
3.5	Broedvogels	5
3.6	Overige soortgroepen	6
3.7	Eindconclusies Flora- en faunawet	6
4	Geraadpleegde bronnen	7

Bijlagen

- 1 - Samenvatting natuurwetgeving

Samenvatting

Aanleiding en doelstelling van dit onderzoek

In opdracht van gemeente Aa en Hunze heeft EcoGroen Advies BV een quickscan natuurtoets uitgevoerd ten behoeve van de beoogde uitbreiding van de begraafplaats in Rolde.

De consequenties van de beoogde ruimtelijke ingreep op de aanwezige natuurwaarden zijn getoetst aan de Flora- en faunawet en gebiedsgerichte natuurbescherming. Het onderzoek is gebaseerd op een veldbezoek op 31 januari 2014 en een inventarisatie van bekende verspreidingsgegevens.

Beschermde gebieden

Er vinden geen werkzaamheden plaats in of met negatieve effecten op Natura 2000-gebieden, beschermde Natuurmonumenten en Ecologische Hoofdstructuur. Het nemen van vervolgstappen is in deze situatie dan ook niet nodig in het kader van gebiedsgerichte natuurbescherming.

Beschermde soorten

- In het plangebied zijn geen zwaar beschermde en Rode Lijst plantensoorten aangetroffen of te verwachten. Het voorkomen van een enkele laag beschermde plantensoort zoals Gewone vogelmelk kan echter niet worden uitgesloten;
- Door de geplande werkzaamheden worden geen potentiële vaste rust- of verblijfplaatsen en essentiële vliegroutes en foerageergebieden van de strikt beschermde vleermuizen verstoord of vernietigd;
- Verspreid in het plangebied zijn vaste verblijfplaatsen van enkele algemeen voorkomende, laag beschermde grondgebonden zoogdiersoorten te verwachten. Vaste verblijfplaatsen van juridisch zwaar beschermde grondgebonden zoogdieren zijn niet aangetroffen en worden ook niet verwacht;
- Er zijn geen jaarrond beschermde broedvogelnesten aangetroffen en te verwachten in het plangebied. Wel zijn meer algemene broedvogelsoorten als Vink, Tjiftjaf, Winterkoning, Roodborst, Houtduif en Merel broedend te verwachten;
- In het plangebied is overwintering te verwachten van enkele algemene en laag beschermde amfibieën. Zwaar beschermde amfibieën worden niet verwacht;
- In het plangebied zijn geen reptielen of beschermde vissen, ongewervelden en weekdieren aangetoond of te verwachten.

Eindconclusies en aanbevelingen

Werkzaamheden die broedbiotopen van alle aanwezige vogels verstoren of beschadigen dienen te allen tijde te worden voorkomen. Dit is voor de meeste soorten mogelijk door gefaseerd te werken en de uitvoering in elk geval op te starten in de periode voor half maart en na eind juli of het plangebied te controleren op broedende vogels en nesten binnen de invloedsfeer van de plannen. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd, maar is het van belang of een broedgeval wordt verstoord, ongeacht de datum. Een soort als Houtduif kan bijvoorbeeld tot in november broedend aanwezig zijn.

Bij de beoogde plannen verdwijnen mogelijk exemplaren en/of verblijfplaatsen van enkele algemene en laag beschermde planten, kleine grondgebonden zoogdieren en amfibieën. Voor deze tabel 1-soorten geldt in geval van ruimtelijke ontwikkelingen automatisch vrijstelling van de ontheffingsplicht.

1 Inleiding

1.1 AANLEIDING EN DOELSTELLING VAN DIT ONDERZOEK

In opdracht van gemeente Aa en Hunze heeft EcoGroen Advies BV een quickscan natuurtoets uitgevoerd in verband met de voorgenomen uitbreiding van de begraafplaats in Rolde.

De Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 en het EHS-beleid verplichten vooraf te toetsen of ruimtelijke ingrepen of activiteiten niet conflicteren met aanwezige beschermde plant- en diersoorten en habitats. In het voorliggende onderzoek vindt, ten behoeve van de onderbouwing van de ruimtelijke planvorming, een toetsing plaats aan de Flora- en faunawet en gebiedsgerichte natuurbescherming. Een toelichting op de genoemde wetgeving is gegeven in bijlage I.

1.2 HUIDIGE SITUATIE EN VOORGENOMEN ONTWIKKELINGEN

Er zijn plannen om de begraafplaats in Rolde uit te breiden. De uitbreiding is gepland ten noorden van de huidige begraafplaats (zie figuur 1, volgende pagina). De totale oppervlakte van de uitbreiding bedraagt circa 4.657 m². De locatie bestaat uit een oude spoorweg en een perceel met kleinschalige aanplant van kerstbomen en een moestuin. Verder staan op het terrein enkele bomen, struiken en schuurtjes. Permanent oppervlaktewater ontbreekt.

1.3 ALGEMENE OPZET

De voorliggende quickscan natuurtoets is gebaseerd op één locatiebezoek, bekende verspreidingsgegevens (zie hoofdstuk 4 Geraadpleegde bronnen) en ecologische principes. Uit de verzamelde informatie volgt een korte beschrijving van de verwachte effecten van de ruimtelijke ingreep op beschermde gebieden (hoofdstuk 2) en soorten (hoofdstuk 3). Daarnaast is beschreven welke mitigerende (verzachtende of inpassings-) maatregelen eventueel nodig zijn om overtreding van de Flora- en faunawet te voorkomen. Indien aanvullend onderzoek nodig is, is dit ook aangegeven.

Figuur 1.1 Ligging van het plangebied (binnen de gele belijning). Bron kaartondergrond: Bingmaps

2

Gebiedsbescherming

2.1 NATUURBESCHERMINGSWET

*In de **Natuurbeschermingswet 1998** (Nb-wet) is de bescherming van Vogel- en Habitatrichtlijngebieden (Natura 2000-gebieden) en Beschermde Natuurmonumenten ondergebracht. Bij ingrepen of activiteiten in of in de nabijheid van deze gebieden dient beoordeeld te worden of significant negatieve effecten kunnen optreden op de aangewezen waarden en instandhoudingsdoelen van deze gebieden.*

Het dichtstbijzijnde gebied vallend onder de bescherming van de Natuurbeschermingswet, is Natura 2000-gebied Drentsche Aa-gebied, gelegen op een afstand van circa 650 meter ten noord(westen) van het plangebied. Voor dit Natura 2000-gebied zijn instandhoudingsdoelen opgesteld voor zeventien habitattypen en vijf habitatsoorten. Gezien de aard en omvang van de beoogde ontwikkelingen zijn geen negatieve effecten te verwachten op instandhoudingsdoelen van het genoemde en andere natuurgebieden beschermd onder de Natuurbeschermingswet. Het nemen van vervolgstappen in het kader van de Natuurbeschermingswet is in deze situatie dan ook niet nodig.

2.2 ECOLOGISCHE HOOFDSTRUCTUUR

*De bescherming van de **Ecologische Hoofdstructuur** (EHS) komt voort uit het Besluit Algemene regels ruimtelijke ordening. Voor nieuwe ontwikkelingen binnen de groene contouren van de EHS geldt een 'nee, tenzij'-afweging. Dit houdt kortweg in dat significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS niet toegestaan is, tenzij er sprake is van het ontbreken van reële alternatieven en redenen van groot openbaar belang. Wanneer niet teruggevallen kan worden op het tenzij-gedeelte van het beschermingskader, zal aangetoond moeten worden dat door de plannen de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS niet significant aangetast worden.*

Volgens de begrenzing van de EHS, zoals weergegeven op de EHS kaart van de provincie Drenthe, ligt het plangebied op circa 500 meter van de Ecologische Hoofdstructuur. Vanwege de afstand van het plangebied tot het EHS-gebied kan aantasting van wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS worden uitgesloten. Het nemen van vervolgstappen is in deze situatie daarom niet noodzakelijk.

2.3 EINDCONCLUSIE GEBIEDSBESCHERMING

Het nemen van vervolgstappen in het kader van de Natuurbeschermingswet en de Ecologische Hoofdstructuur is in deze situatie niet nodig.

3

Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet (Ff-wet) verplicht om bij ruimtelijke ingrepen of andere nieuwe activiteiten, na te gaan of er negatieve effecten kunnen optreden op exemplaren of het leefgebied van beschermde plant- en diersoorten. Optredende negatieve effecten dienen zo veel mogelijk vermeden of geminimaliseerd te worden. Voor schade aan strikt-beschermde soorten kan het noodzakelijk zijn om een ontheffing aan te vragen bij de Dienst Regelingen van het Ministerie van Economische Zaken en bovendien compensatie te realiseren voor verlies van leefgebied of groei- of verblijfplaatsen.

3.1 ONDERZOEKSMETHODE

Voorliggende ecologische beoordeling is voor een belangrijk deel gebaseerd op een locatiebezoek op 31 januari 2014. Tijdens dit bezoek is het gehele plangebied door twee personen onderzocht. Tijdens dit bezoek is aandacht besteed aan de beschermde soorten binnen de Flora- en faunawet en vooral aan de juridisch zwaarder beschermde soorten (Ff-wet tabel 2 en 3) en aan bedreigde (Rode Lijst) soorten. Voor zover mogelijk zijn alle soortgroepen geïnventariseerd. In combinatie met de terreingesteldheid, bekende verspreidingsgegevens (zie Hoofdstuk 4 Geraadpleegde bronnen) en 'expert judgement' is vervolgens een uitspraak gedaan over mogelijk aanwezige beschermde soorten.

In onderstaande paragrafen worden de onderzochte soortengroepen beschreven die in het plangebied en de directe omgeving zijn aangetroffen en te verwachten. De relevante soorten worden hierbij kort toegelicht.

3.2 FLORA

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde soorten of soorten van de Rode Lijst aangetroffen. In het plangebied zijn diverse struiken, bomen en coniferen aanwezig. Daarnaast zijn uitsluitende algemene plantensoorten van voedselrijke, ruderaal omstandigheden aangetroffen of te verwachten.

Gezien de aangetroffen soortensamenstelling en de terreingesteldheid wordt niet verwacht dat op de uitbreidingslocatie zwaar beschermde (tabel 2 en 3) of bedreigde flora voorkomt. Het voorkomen van enkele laag beschermde plantensoorten (tabel 1) zoals Gewone vogelmelk kan echter niet geheel worden uitgesloten. Voor tabel 1-soorten geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen echter een vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Flora- en faunawet. Het nemen van mitigerende maatregelen om overtreding van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet te voorkomen is in deze situatie dan ook niet aan de orde.

3.3 VLEERMUIZEN

Door de geplande werkzaamheden worden geen potentiële vaste rust- of verblijfplaatsen en essentiële vliegroutes en foerageergebieden van de strikt beschermde vleermuizen (Ff-wet tabel 3 en HR bijlage IV) verstoord of vernietigd, omdat geschikt gebouwen en bomen ontbreken. Wel zijn enkele

foeragerende vleermuizen te verwachten. Het plangebied blijft geschikt als foerageergebied - ook na de uitbreiding van de begraafplaats. Vervolgstappen ten aanzien van vleermuizen zijn in deze situatie dan ook niet aan de orde.

3.4 GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN

In het plangebied is een aantal vaste verblijfplaatsen van laag beschermde grondgebonden zoogdiersoorten te verwachten zoals Bosmuis, Rosse woelmuis, Veldmuis, Huisspitsmuis en Egel (allen Ff-wet tabel 1). Verblijfplaatsen van juridisch zwaarder beschermde soorten van Ff-wet tabel 2 en 3 worden op basis van bekende verspreidingsgegevens en terreinkenmerken niet verwacht in het plangebied.

Bij de ingrepen gaan mogelijk exemplaren en verblijfplaatsen van algemene en laag beschermde zoogdieren verloren. Voor laag beschermde kleine zoogdieren geldt echter automatisch vrijstelling van artikel 75 van de Flora- en faunawet, waardoor het nemen van vervolgstappen voor deze soorten niet aan de orde is.

3.5 BROEDVOGELS

Aangezien dit onderzoek een quickscan betreft, is geen systematische broedvogelinventarisatie uitgevoerd. Tijdens het veldonderzoek is met name gekeken naar de aanwezigheid van broedvogels met jaarrond beschermde nestplaatsen (zie onderstaand tekstkader). Daarnaast is op basis van soortwaarnemingen, biotoopeisen, terreinkenmerken, expert judgment en bekende ecologische principes beoordeeld welke soorten aanwezig kunnen zijn.

Kader 3.1 Broedvogels met jaarrond beschermde nestplaatsen

Onder jaarrond beschermde nesten van broedvogels wordt verstaan: in functie zijnde nesten van de Ooievaar, Boomvalk, Buizerd, Havik, Ransuil, Roek, Wespandief, Zwarte wouw, Slechtvalk, Sperwer, Steenuil, Kerkuil, Oehoe, Gierzwaluw, Grote gele kwikstaart en Huismus.

Voor sommige andere soorten geldt dat de nesten jaarrond beschermd zijn als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Broedvogels met jaarrond beschermde nesten

In het plangebied zijn geen jaarrond beschermde vogelnesten aangetroffen of te verwachten. De aanwezige kast voor Torenvalk is tot op heden niet gebruikt. Aanbevolen wordt de kast te verplaatsen naar een rustigere locatie.

Overige broedvogels

In het plangebied zijn enkele broedvogelsoorten van bos, struweel en tuinen zoals Vink, Tjiftjaf, Winterkoning, Roodborst, Houtduif en Merel te verwachten.

Alle broedvogels zijn gedurende hun broedseizoen beschermd en mogen in het kader van de Flora- en faunawet in deze periode niet verstoord of geschaad worden. Als broedseizoen wordt gehanteerd: periode van nestbouw, periode van broed op de eieren en de periode dat de jongen op het nest gevoerd worden. Voor verstoring tijdens het broedseizoen van een vogel wordt geen ontheffing verleend.

Geadviseerd wordt de werkzaamheden buiten het broedseizoen op te starten. Voor de meeste van de aanwezige soorten kan de periode tussen half maart en half juli worden aangehouden als broedseizoen. De broedperiode verschilt per soort en soms ook per jaar en in het kader van de Flora-

en faunawet wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval wordt verstoord, ongeacht de datum. Indien op een locatie geen broedende/nestelende vogels aanwezig zijn, mag het aanwezige geschikte broedbiotoop ook tijdens het broedseizoen verwijderd worden.

Als in de periode 15 juli - 15 november gestart wordt met de werkzaamheden dan is het van belang om na te gaan of bewoonde nesten van Houtduif aanwezig zijn in de invloedssfeer van de plannen. Houtduif kan namelijk broeden tot 15 november.

3.6 OVERIGE SOORTGROEPEN

Zwaar beschermde soorten uit de soortgroepen vissen, amfibieën, reptielen, ongewervelden en weekdieren zijn tijdens het veldonderzoek niet aangetroffen en worden vanwege het ontbreken van geschikt biotoop (zoals oppervlaktewater en geschikte vegetatie) ook niet verwacht in het plangebied. Onder strooisellaag en ruigte van de aanwezige groenstructuren is wel overwintering te verwachten van enkele laag beschermde amfibieën zoals Bruine kikker, Gewone pad en/ of Kleine watersalamander (alle Ff-wet tabel 1).

Effecten op overwinterende laag beschermde amfibieën kunnen - mits de planning van de werkzaamheden dit toelaat - geminimaliseerd worden door de werkzaamheden zoveel mogelijk uit te voeren buiten de overwinteringsperiode van amfibieën (half november - februari/maart). De maanden september en oktober zijn in de regel het meest geschikt (minst schadelijk) voor het uitvoeren van werkzaamheden op het land.

3.7 EINDCONCLUSIES FLORA- EN FAUNAWET

Bij de inrichting van het plangebied als begraafplaats dient rekening gehouden te worden met het broedseizoen van vogels: schade aan broedvogels en hun nesten dient te worden voorkomen. Voor de overige soortgroepen is het in deze situatie vanuit de Flora- en faunawet niet verplicht vervolgstappen te nemen.

4

Geraadpleegde bronnen

Literatuur

Bekker J.P., P. Twisk en A. Diepenbeek (2010). Veldgids Europese zoogdieren. Uitgegeven door de KNNV en VZZ.

Broekhuizen S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk, J.B.M. Thissen (1992). Atlas van de Nederlandse zoogdieren. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Creemers R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (2009). De amfibieën en reptielen van Nederland. - Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

Dienst Regelingen (2009). Aangepaste lijst jaar rond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep.

Ministerie van I&M (2012). Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. Nederland concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig. Drukkerij Ando, Den Haag.

Ministerie van LNV (2004). Besluit van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit TRCJZ/2004/5727, houdende vaststelling van rode lijsten flora en fauna.

Ministerie van LNV (2009). Besluit van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van 28 augustus 2009, 25344, houdende vaststelling van geactualiseerde Rode lijsten flora en fauna.

Internet

Provincie Drenthe. Kaartmachine behorend bij 'Atlas Drenthe':
(<http://www.provincie.drenthe.nl/loket/kaartmateriaal/>).

Ravon.nl (website met soortinformatie over reptielen, amfibieën en vissen).

Telmee.nl (website met soortenwaarnemingen in Nederland).

Waarneming.nl (website met soortenwaarnemingen in Nederland).

Zoogdieratlas.nl (website met zoogdierwaarnemingen in Nederland).

Biilagen

Bijlage 1: Samenvatting natuurwetgeving

Flora- en faunawet

Inleiding

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en faunawet van kracht. Onder de Flora- en faunawet zijn ongeveer 500 soorten in Nederland aangewezen als beschermde dier- of plantensoort. De doelstelling van de wet is de bescherming en het behoud van de gunstige staat van instandhouding van in het wild levende plant- en diersoorten. Het uitgangspunt van de wet is 'nee, tenzij'. Dit betekent dat activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn.

De Flora- en faunawet kent een groot aantal verbodsbepalingen die samenhangen met ruimtelijke ingrepen, plannen en projecten. Zo is het verboden beschermde inheemse planten te plukken of te beschadigen en geldt voor beschermde dieren een verbod op het doden, verwonden en opzettelijk verontrusten. Ook is het verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde inheemse dieren te beschadigen of te verstoren of eieren te rapen of te vernielen. De verbodsbepalingen betreffende planten op hun groeiplaats zijn opgenomen in artikel 8. De verbodsbepalingen betreffende dieren in hun natuurlijke leefomgeving zijn vermeld in artikel 9 tot en met 12.

Van het verbod op schadelijke handelingen ('nee') kan onder voorwaarden ('tenzij') worden afgeweken, met een ontheffing of vrijstelling. Het verlenen hiervan is de bevoegdheid van de minister van Economische Zaken, Landbouw & Innovatie (EL&I), of, in geval van beheer en schadebestrijding, van gedeputeerde staten van de provincies.

Beschermde dier- en plantensoorten

Beschermde inheemse planten- en diersoorten zijn bij algemene maatregel van bestuur aangewezen. Het zijn soorten die van nature in Nederland voorkomen en die in hun voortbestaan worden bedreigd of het gevaar lopen in hun voortbestaan te worden bedreigd. Ook zijn soorten aangewezen die niet noodzakelijkerwijs in hun voortbestaan worden bedreigd, maar wel bescherming genieten ter voorkoming van overmatige benutting.

De volgende diersoorten zijn beschermd volgens de Flora- en faunawet:

- Alle van nature in Nederland voorkomende soorten *zoogdieren*, met uitzondering van gedomesticeerde dieren en met uitzondering van de zwarte rat, de bruine rat en de huismuis;
- Alle van nature op het Europese grondgebied van de Lidstaten van de Europese Unie voorkomende soorten *vogels* met uitzondering van gedomesticeerde vogels;
- Alle van nature in Nederland voorkomende soorten *amfibieën en reptielen*;
- Alle van nature in Nederland voorkomende soorten *vissen*, met uitzondering van de soorten waarop de Visserijwet 1963 van toepassing is;
- Een aantal ongewervelden (onder andere *insecten, libellen en kevers*) die in hun voortbestaan bedreigd zijn of het gevaar lopen in hun voortbestaan te worden bedreigd.

Er zijn drie beschermingsregimes van kracht, mede afhankelijk van de zeldzaamheid van de soort en de status in Europese richtlijnen. Van licht naar zwaar beschermd zijn de soorten opgenomen op Tabel 1, 2 of 3. Voor vogels gelden specifieke eisen, met name tijdens het broedseizoen. Bij ruimtelijke ingrepen geldt automatisch vrijstelling voor soorten van Tabel 1 waardoor de meeste aandacht gevraagd is voor soorten van Tabel 2/3 en voor vogels.

Wijze van toetsing en beoordeling

Gaat u een ruimtelijke ingreep uitvoeren, zijn beschermde soorten aanwezig en is er sprake van overtreding van een verbodsbepaling uit de Flora- en faunawet, dan dient u een ontheffingsaanvraag in te dienen bij Dienst Regelingen. Hierbij worden de volgende vragen gesteld:

- In welke mate wordt de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats aangetast?
- Is er een bij wet genoemd belang? (behalve bij Tabel 2-soorten)
- Is er een andere bevredigende oplossing? (behalve bij Tabel 2-soorten)
- Komt de gunstige staat van instandhouding niet in gevaar?

Dienst Regelingen beoordeelt of het bij wet genoemd belang zwaarder weegt dan het overtreden van de verbodsbepaling(en). Voor Tabel 2-soorten gelden minder zware eisen en kan een door het ministerie goedgekeurde

gedragscode ook uitkomst bieden. De gedragscode moet wel van toepassing zijn op uw activiteit en u moet kunnen aantonen dat u precies zo werkt als in de gedragscode staat. Voor Bijlage 1-soorten uit Tabel 3 krijgt u alleen ontheffing wanneer sprake is van een bij wet genoemd belang. Bij een ruimtelijke ingreep betreft het meestal één van de onderstaande vier belangen:

- Bescherming van flora en fauna (b)
- Volksgezondheid of openbare veiligheid (d)
- Dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten (e)
- Uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling (j)

Voor vogels en soorten van bijlage IV van de Habitatrichtlijn geldt dat u in bepaalde situaties alleen ontheffing kunt krijgen op grond van een bij wet genoemd belang uit respectievelijk de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn.

Rode lijsten

Los van de Flora- en faunawet heeft de toenmalige Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit ter uitvoering van de bepalingen in artikelen 1 en 3 van het Verdrag van Bern een aantal Rode Lijsten voor bedreigde en kwetsbare soorten dieren en planten gepubliceerd¹. Voor soorten van de Rode Lijsten heeft de overheid zich verplicht onderzoek en werkzaamheden te bevorderen die nodig zijn voor bescherming en beheer. Het voorkomen van een soort op de Rode Lijst heeft geen wettelijke beschermingsstatus tot gevolg. Opname op de Rode Lijst zegt alleen iets over de zeldzaamheid en populatieontwikkelingen van de betreffende soorten.

Natuurbeschermingswet 1998

Op 1 oktober 2005 is de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998 in werking getreden. De Natuurbeschermingswet heeft betrekking op Natura 2000 gebieden in Nederland en verankert een deel van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn in de nationale wetgeving. Natura 2000 bestaat uit een netwerk van Europese natuurgebieden. Het vormt de basis van het Europese natuurbeleid. Natura 2000 is gericht op de instandhouding en ontwikkeling van soorten en ecosystemen die voor Europa belangrijk zijn.

Nederland regelt aan de hand van een vergunningenstelsel de zorgvuldige afweging rond projecten die gevolgen kunnen hebben voor Natura 2000-gebieden. Deze vergunningen worden verleend door de provincies of door de Minister van EL&I. Daarnaast stelt Nederland voor al haar Natura 2000-gebieden beheerplannen op waarin de te beschermen waarden, de zogeheten instandhoudingdoelen, nader worden uitgewerkt in ruimte, tijd en omvang.

In voorgaand wettelijk kader zijn alleen de meest relevante onderdelen van de wetgeving vereenvoudigd weergegeven. Aan deze tekst kunnen derhalve geen rechten worden ontleend. Voor meer achtergronden en de oorspronkelijke wetsteksten kunt u terecht op www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/natuur-en-biodiversiteit en op www.drloket.nl.

¹ Besluit van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van TRCJZ/2004/5727, houdende vaststelling van rode lijsten flora en fauna en Besluit van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van 28 augustus 2009, 25344, houdende vaststelling van geactualiseerde Rode lijsten flora en fauna.

datum 15-7-2016
dossiercode 20160715-33-13353

STANDAARD WATERPARAGRAAF - KORTE PROCEDURE

U heeft het Waterschap Hunze en Aa's geïnformeerd over het plan *Uitbreiding begraafplaats Rolde* door gebruik te maken van de digitale watertoets (www.dewatertoets.nl). De beantwoording van de vragen heeft er toe geleid dat de Korte procedure van de watertoets is doorlopen. Dit houdt in dat het waterschap Hunze en Aa's een standaard wateradvies afgeeft in de vorm van deze standaard waterparagraaf.

Voor de verdere procedurele afhandeling van de watertoets in het niet noodzakelijk het waterschap te betrekken, als er met de opmerkingen gemaakt in dit document rekening zal worden gehouden tijdens de verdere uitwerking van dit plan.

Bij eventuele aanpassingen van het plan die van invloed zijn op de waterhuishouding moet met het waterschap overlegd worden. Mogelijk zijn de aanpassingen reden om voor het aangepaste plan nogmaals de Digitale watertoets uit te voeren.

PLAN: Uitbreiding begraafplaats Rolde

Algemene projectgegevens:

Projectomschrijving:

De bestaande begraafplaats wordt aan de noordzijde uitgebreid. Er komt verder geen bebouwing bij, hooguit enkele urnenzuilen maar die zijn qua bebouwd oppervlakte zeer gering.

Oppervlakte plangebied:

7066 m²

Toename verharding in plangebied:

{verhardingtoename}

Aanvrager / initiatiefnemer:

Naam: Marcel Beek

Organisatie: RooBeek Advies

Postadres: Nautilustraart 7b

PC/plaats: 7821 AG Emmen

Telefoon: 0613141715

Fax:

E-mail: marcel@roobeek-advies.nl

Gemeente Aa en Hunze

Contactpersoon De heer Ernst van Dam

Telefoon: 140592

E-mail: evdam@aaenhunze.nl

Waterschap

Aquapark 5
Veendam
Postbus 195
9640 AD
Veendam

T (0598) 69 34 14
F (0598) 69 38 93
<http://www.hunzeenaas.nl/>

Geachte Marcel Beek,

Het klimaat is aan het veranderen. De gevolgen zijn ook in onze omgeving merkbaar. Regenbuien worden extremer. Er valt in een korte periode meer regen, maar ook nattere winters en drogere zomers komen steeds vaker voor. Ook stijgt de zeespiegel, waardoor waterafvoer naar zee minder eenvoudig wordt en dijken moeten worden verhoogd. Op sommige plaatsen in ons beheergebied hebben we te maken met bodemdaling. Ook bij ruimtelijke plannen dient men hiermee rekening te houden. Gevolgen van extreme neerslag- gebeurtenissen mogen geen wateroverlast veroorzaken, er moet voldoende water zijn ingeval van lange perioden met droogte en het watersysteem dient voldoende veilig te zijn.

Op grond van artikel 12 uit het besluit ruimtelijke ordening moeten ruimtelijke plannen zijn voorzien van een waterparagraaf. Hiervoor moet het proces van de watertoets worden doorlopen. Bij het watertoetsproces gaat het om het hele proces van vroegtijdig meedenken, informeren, adviseren, afwegen en uiteindelijk beoordelen van de waterhuishoudkundige aspecten in ruimtelijke plannen en besluiten. Waterschap Hunze en Aa's beoordeeld wat de invloed van het plan op de waterhuishouding is en geeft een wateradvies.

Waterparagraaf

In het kader van de ontwikkelingen van dit plan dient overleg gevoerd te worden met waterschap Hunze en Aa's. De wijze waarop de aanvrager het waterschap informeert over ruimtelijke plannen en om advies vraagt, hangt sterk af van de aard van het plan. In de waterparagraaf dienen de keuzes in ruimtelijke plannen ten aanzien van de waterhuishoudkundige aspecten gemotiveerd worden beschreven. Het wateradvies van het waterschap moet daarin zijn meegenomen.

Bij het opstellen van de waterparagraaf zijn ruimtelijk relevante criteria te onderscheiden in criteria die betrekking hebben op de locatiekeuze en in criteria die betrekking hebben op de inrichting van een ruimtelijk plan. In de waterparagraaf van het bestemmingsplan dienen zowel de huidige- als toekomstige relevante thema's worden beschreven. Hieronder wordt een overzicht gegeven van de thema's die in de waterparagraaf kunnen worden meegenomen: veiligheid, wateroverlast, afvalwater & riolering, grondwater & ontwatering, peilen & drooglegging, waterkwaliteit & volksgezondheid, inrichting watersysteem, natuur & ecologie en bodemdaling.

Waterhuishoudkundige consequenties van een plan mogen niet op de omgeving afgewenteld worden. Het waterschap streeft er naar om de ingrepen binnen een peilgebied waterneutraal te houden. Wateraspecten die met een specifiek instrument geregeld kunnen worden, worden in de watertoets wel signaleerd maar niet geregeld. In het afgegeven advies wordt wel verwezen naar de regelstellende instrumenten zoals, de Keur van het waterschap, Activiteitenbesluit, Besluit lozen buiten inrichtingen, Besluit bodemkwaliteit, peilbesluit, gemeentelijke verordening, watervergunning.

Thema wateroverlast

Het waterschap zorgt voor het functioneren van het watersysteem. Het watersysteem moet nu, maar ook op de lange termijn,

goed functioneren. Het watersysteem moet zodanig zijn dat de inundatienormen niet worden overschreden bij toekomstige veranderingen zoals klimaatverandering, zeespiegelstijging, bodemdaling en toename van verhard oppervlak. Dit is gebaseerd op het principe van niet-afwentelen zowel bestuurlijk, financieel en geografisch, in de tijd op elk schaalniveau. Er zijn landelijke werknormen (Nationaal Bestuursakkoord Water) opgesteld voor wateroverlast. Het gaat hierbij om wateroverlast, die ontstaat door inundatie vanuit oppervlaktewater als gevolg van lokale neerslag. De normen zijn uitgedrukt in de kans dat het peil van het oppervlaktewater het niveau van het maaiveld overschrijdt.

Grondgebruikstype Maaiveldcriterium Inundatienorm (1/jaar)

grasland 5% 1/10

akkerbouw 1% 1/25

hoogwaardige land- en tuinbouw 1% 1/50

glastuinbouwgebied 1% 1/50

bebouwd gebied 0% 1/100

Bovenstaande werknormen zijn gebaseerd op basis van de middenvariant van het klimaatscenario 2050 van het KNMI (klimaatscenario G).

In open water in stedelijk gebied kan water geborgen worden. De berging is afhankelijk van het oppervlak open water en de maximale toelaatbare peilstijging. In een situatie $T=10$ (T = herhalingstijd in jaren) wordt een geoorloofde peilstijging van 0,40 meter gehanteerd en ingeval van een $T=100$ (inclusief 13% klimaatverandering) is dat afhankelijk van de laagst gelegen gronden in het stedelijk gebied, 0% van het bebouwd gebied mag inunderen. Hierbij moet opgemerkt worden dat in stedelijk gebied ook groen en gras voorkomt waarop een lagere norm (nm. de norm van het grondgebruikstype grasland) van toepassing is dan het bebouwd gebied. Bepaalde gebieden kunnen zelfs aangewezen worden voor de tijdelijke opvang van water.

Bij stedelijke uitbreidingen of herstructureringen mag een toename van het verhard oppervlak niet resulteren in een extra belasting van het watersysteem, er moet waterneutraal gebouwd worden. Dit houdt in dat de initiatiefnemer voldoende maatregelen neemt om de versnelde waterafvoer, te compenseren. De initiatiefnemers van de uitbreiding van het verhard oppervlak moeten er voor zorgen dat ze voldoende compenserende maatregelen nemen.

Voor de berekening van de vereiste waterberging, om de toename van het verhard oppervlak te compenseren, wordt gebruik gemaakt van de regenduurlijnmethode. Met deze methode kan op basis van het oppervlak open water, de maximale peilstijging, de afvoernorm bij maatgevende afvoer, maatgevende buien en het maatgevende klimaatscenario op eenvoudige wijze inzichtelijk gemaakt worden hoeveel extra waterberging vereist is.

Voor stedelijke gebieden betekent dit concreet dat een regenbui van 89 mm in 24 uur opgevangen moet kunnen worden zonder dat de inundatienorm en de toegestane gebiedsafvoer wordt overschreden.

Als vuistregel hanteert het waterschap dat per m² toename verhard oppervlak 80 liter extra waterberging gerealiseerd moet worden in het plangebied. In het definitieve wateradvies van het waterschap wordt een maatwerkberekening opgenomen voor de benodigde extra berging.

Thema afvalwater & riolering

De vergunningencheck van het [Omgevingsloket](#) geeft u nadere informatie over de vergunningplicht of meldingsplicht op grond van de Waterwet.

Voor het toepassen van grond en baggerspecie in het oppervlaktewaterlichaam geldt een meldingsplicht op grond van het besluit Bodemkwaliteit. Meer informatie hierover kunt u vinden op de site van [Meldpunt Bodemkwaliteit](#).

Informatie over het Activiteitenbesluit kunt u vinden op de [Activiteitenbesluit internet module](#).

Samenwerking in de waterketen leidt tot een grotere doelmatigheid en verdergaande kwaliteitsverbetering van het oppervlaktewater. In een groot deel van het bestaand stedelijk gebied wordt het hemelwater en het afvalwater verzameld in een gemengd rioolstelsel. Via het gemengde stelsel wordt dit afvalwater getransporteerd naar de RWZI, waar het na zuivering geloosd wordt op het oppervlaktewater. Door het hemelwater gescheiden te houden van het afvalwater wordt het hemelwater niet vervuild en kan dit schone water behouden blijven voor het watersysteem. Ook is een vermindering van het volume afvalwater gunstig voor de capaciteit van de bestaande riolering, transportvoorzieningen en de RWZI. Het vrijkomende hemelwater na afkoppeling mag niet resulteren in een versnelde afvoer en het hemelwater mag in principe niet door diffuse bronnen zijn verontreinigd voordat het in het oppervlaktewatersysteem terecht komt.

Verontreiniging voorkomen

De invloed van diffuse bronnen op hemelwater moet zoveel mogelijk worden beperkt door het hanteren van de beleidsuitgangspunten in het landelijk emissiebeleid. Dit gaat volgens de trits voorkomen, scheiden en zuiveren. Door het gebruik van preventieve/ brongerichte maatregelen komt hemelwater met zo weinig mogelijk vervuilende stoffen of uitlogende materialen in aanraking en blijft het zo schoon mogelijk. Het uitgangspunt bij de invulling van deze zorgplicht is het gebruik van de beste beschikbare technieken. Alternatieve maatregelen zijn ook acceptabel, mits deze maatregelen aantoonbaar hetzelfde effect opleveren. Op grond van de huidige wet- en regelgeving is het niet de bedoeling om de zorgplicht volledig af te kaderen. De lozer mag zelf invulling geven aan de zorgplicht.

Mogelijke preventieve/brongerichte maatregelen zijn:

- - Bij nieuwbouw en renovatie zo weinig mogelijk uitlogende materialen zoals zink, koper en lood gebruiken. Alternatieven gebruiken heeft de voorkeur. De nationale pakketten duurzaam bouwen geven handvaten voor alternatieven;
- - Hondenuitlaatplaatsen aanleggen of mogelijkheid bieden of de verplichting in de apv opnemen om hondenpoep op te ruimen;
- - Afvalinzamelpunten plaatsen in woonbuurten, langs toegankelijke wegen voor burgers en op publieksintensieve locaties als pleinen en markten om zwerfvuil te voorkomen;
- - Autowasplaatsen aanleggen of autowassen op straat verbieden in de apv om menging van autowaswater met hemelwater te voorkomen;
- - De openbare ruimte zodanig inrichten dat onkruidgroei zo weinig mogelijk kans krijgt. Hiermee kan het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen op verhardingen worden voorkomen of beperkt. Het rapport "Handboek Bestrijdingsmiddelen in stedelijk gebied" gaat hierop in. Als de middelen toch gebruikt worden, dan moet de gebruiker maatregelen treffen om contact met hemelwater zoveel mogelijk te voorkomen. Deze maatregelen zijn opgenomen in de methode voor Duurzaam Onkruidbeheer (DOB-methode);
- - Goten langs wegen vegen om onkruidgroei te voorkomen.
- - Op opslagplaatsen, tankputten en andere terreinen van bedrijven zo weinig mogelijk knoeien met stoffen;
- - Bij op- en overslag bulkpartijen bevochtigen om verwaaiing te voorkomen of beperken;
- - Luchtemissies van bedrijven verminderen of voorkomen om atmosferische depositie te beperken of te voorkomen;
- - Gladheidbestrijding effectief toepassen of beperken zolang de veiligheid dit toelaat. Gebruik middelen, die zo milieuvriendelijk mogelijk zijn.

Lozing van hemelwater op het oppervlaktewaterlichaam mag niet leiden tot een verslechtering van de kwaliteit van dat oppervlaktewaterlichaam. Daarnaast moet de lozing van hemelwater passen binnen de te bereiken waterkwaliteitsdoelstellingen voor het oppervlaktewaterlichaam of de functies van het gebied. Lozen op een oppervlaktewaterlichaam zonder één van de hierna aangegeven specifieke functies heeft de voorkeur boven lozen op een kwetsbaar oppervlaktewaterlichaam.

Kwetsbaar water

Op een aantal kwetsbare oppervlaktewaterlichamen staat waterschap Hunze en Aa's geen afvalwaterlozingen toe:

- Oppervlaktewaterlichamen met de functie zwemwater;
- Oppervlaktewaterlichamen met de functie drinkwater;
- Oppervlaktewaterlichamen met de functie natuur(waarde);
- Oppervlaktewaterlichamen met de functie viswater;
- Oppervlaktewaterlichamen in een ecologisch gevoelig gebied;
- Kleine oppervlaktewaterlichamen met een geringe doorstroming.

Landelijk beleid

Voor de beoordeling van hemelwater, dat in contact is geweest met verontreinigde oppervlakken/activiteiten of schadelijke/verontreinigende stoffen, geeft de huidige Europese en landelijke wet- en regelgeving, het emissiebeleid en het vergunningen- en handhavingsbeleid van waterschap Hunze en Aa's het kader aan.

Hemelwater lozen op het vuilwaterriool is de minst gewenste en minst duurzame manier om het hemelwater af te voeren. Hemelwater mag alleen op het vuilwaterriool worden geloosd als de lozer het hemelwater niet kan hergebruiken of kan afvoeren via de bodem, het openbaar regenwaterstelsel, een oppervlaktewaterlichaam zonder een specifieke functie of een kwetsbaar oppervlaktewaterlichaam. Lozingen op de riolering vallen onder de bevoegdheid van de gemeente.

Alle agrarische bedrijven vallen onder het Activiteitenbesluit. Voor akkerbouwbedrijven gelden aanvullende voorschriften voor de toepassing van bestrijdingsmiddelen en kunstmest. In het Activiteitenbesluit is een lozingsverbod opgenomen van verontreinigd hemelwater dat rechtstreeks afstroomt van het verharde erf naar het oppervlaktewater (=erfafspoelwater). Bij de inrichting van het plan moet rekeningen worden gehouden met de voorschriften uit het Activiteitenbesluit. Voor het Activiteitenbesluit geldt een meldingsplicht bij het waterschap.

Persleiding

Het waterschap heeft de ontvangstplicht van het afvalwater uit het gemeentelijke rioleringsstelsel. Via rioolgemalen en rioolpersleidingen van het waterschap wordt het vuile water naar de RWZI getransporteerd. In of direct langs het plangebied is een rioolpersleiding van het waterschap aanwezig. Binnen een zonering rond de persleiding is het niet toegestaan zonder

toestemming van het waterschap werkzaamheden uit te voeren in de bodem of bestemmingen te wijzigingen. De breedte van de zonering is afhankelijk van de diameter van de persleiding.

Thema grondwater & ontwatering

Taken en verantwoordelijkheid

Ten aanzien van grondwater zijn de taken en verantwoordelijkheden verdeeld tussen burger, gemeente en waterschap. Perceeleigenaren zijn zelf verantwoordelijk voor het treffen van maatregelen tegen grondwateroverlast op hun eigen perceel, voor zover deze problemen niet aantoonbaar worden veroorzaakt door onrechtmatig handelen of nalaten van de buur (overheid of particulier).

Gemeente hebben een zorgplicht in het openbaar gebied en moeten maatregelen treffen om structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken. Dit voor zover gemeentelijke maatregelen doelmatig zijn en het niet de verantwoordelijkheid van de provincie of het waterschap is om maatregelen te nemen. Maatregelen die een gemeente kan nemen zijn het aanleggen van drainage, ontwateringssloten of hemelwaterriolering (grondwater mag niet geloosd worden op vuilwaterriolering).

Het waterschap is beheerder van het freatisch (ondiep) grondwater. Het beheer bestaat vooral uit toetsing, advies en vergunningverlening voor kleine onttrekkingen.

Grondwater ordenend

Het functioneren van het grondwatersysteem moet als ordenend element meegenomen worden in de locatiekeuze en de inrichting van plannen. Bij de aanleg van nieuwe gebieden is het uitgangspunt dat wijzigingen in de grondwaterstanden niet mogen resulteren in nadelige gevolgen voor andere gebieden. Dat kan tot gevolg hebben dat het oppervlaktewaterpeil niet gewijzigd kan worden of dat er daarvoor of daardoor aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn om grondwateroverlast in het plangebied te voorkomen.

Wateroverlast

Een te hoge grondwaterstand kan grondwateroverlast veroorzaken, bijvoorbeeld in de vorm van water in de kruipruimte. Te lage grondwaterstanden daarentegen resulteren in verdroging. Het verlagen van grondwaterstanden in bestaande bebouwde gebieden kan problemen geven wanneer er sprake is van houten funderingen en funderingen op klei. Zijn die aanwezig dan mogen de gemiddeld laagste grondwaterstanden (GLG) niet verder worden overschreden (niet nog lager worden). Ook de aanwezigheid van oude bomen verdient aandacht. Volwassen bomen kunnen afsterven als de ontwateringsdiepte snel en drastisch worden veranderd en verder verlaagd worden dan 1 m minus maaiveld. Oude bomen kunnen hun wortelstelsel niet meer aanpassen aan grote veranderingen in het grondwater. Tevens kunnen natuurgebieden in en rond het plangebied negatief beïnvloed worden wanneer het hydrologisch systeem veranderd. Het is dan ook belangrijk bij elk inrichtingsplan samen met het waterschap vanuit het bestaande watersysteem vast te stellen wat de huidige en gewenste grondwaterstanden zijn en of er sprake is van een nadelige beïnvloeding van de omgeving.

Normen

Bij een gewenste grondwatersituatie is er geen sprake van overlast en zijn de volgende ontwateringseisen richtinggevend. Voor verschillende typen grondgebruik gelden bij een halve maatgevende afvoer (een afvoer die 10 à 15 keer per jaar wordt overschreden) de volgende ontwateringsadviezen.

Advies ontwateringsdiepte grondgebruik:

- Woningen met kruipruimte: 0,7 m onder onderkant vloer;
- Woning zonder kruipruimte: 0,3 m onder onderkant vloer;
- Drijvende woningen: geen ontwateringseis;
- Woningen op (houten) palen: Er mag geen verdroging optreden, grondwaterstand mag niet verlagen en de paalkoppen moeten onder de gemiddeld laagste grondwaterstanden blijven;
- Gangbare wegen (met grof zand cunet) primair: 1,0 m onder as van de weg;
- Gangbare wegen (met grof zand cunet) secundair: 0,7 m onder as van de weg;
- Gangbare wegen (met grof zand cunet) weg op polystyreen-hardschuim: circa 0,3 m onder as van de weg;
- Gangbare tuin/plantsoen: 0,5 m onder maaiveld;
- Industrierterreinen: 0,7 m onder maaiveld.

Om de geadviseerde ontwateringsdiepte te realiseren moet het oppervlaktewaterpeil en het technisch ontwerp hier op afgestemd worden. Technische aspecten die van invloed zijn op de grondwaterstand zijn bodemtype, waterpeil, afstanden van waterlopen en drains en draandiepten. Als de gewenste grondwaterstanden niet te realiseren zijn met sturing in peilen, waterlopen en drainage of omdat aanpassing van de grondwaterstanden niet gewenst is door de negatieve beïnvloeding van de omgeving, bieden maatregelen als ophoging van het maaiveld, kruipruimteloos bouwen of een aangepaste inrichtingsvorm of een aangepaste functie wellicht een oplossing. Door creatief te zoeken naar van nature geschikte locaties dan wel aangepaste inrichtingsvormen (partieel ophogen van wegen en woningen, of minder gangbare vormen van woningen, wegen en tuinen) moet gestreefd worden naar een inrichting tegen de laagste maatschappelijke kosten.

Geraakte kaarten in plangebied voor thema grondwater & ontwatering:

Infiltratie

In het plangebied wordt de grondwaterstand lokaal beïnvloed door een neerwaartse grondwaterstroming (> 0.75 mm). Deze gebieden zijn meestal voldoende diep ontwatert en bieden mogelijkheden om hemelwater in de bodem te infiltreren, mits er geen sprake is van ondiepe slecht doorlatende lagen.

Thema oppervlaktewaterpeilen & drooglegging

Het uitgangspunt voor het operationele peilbeheer is het streven naar de gewenste grondwaterstand voor de verschillende functies en belangen. Het waterschap stelt voor het gehele beheersgebied peilbesluiten op waarin de te hanteren oppervlaktewater peilen worden vastgelegd. Een wijziging van een functie kan een reden zijn het peil te wijzigen, uitgangspunt hierbij is dat de peilwijziging niet mag resulteren in nadelige gevolgen voor andere gebieden als gevolg van de door de peilwijziging opgetreden wijziging in de grondwaterstand. Het wijzigen van een peil moet vastgelegd worden in een peilbesluit.

Het gewenste peil kan bepaald worden op basis van de drooglegging en of op basis van het gewenste grondwaterregime (GGOR). Drooglegging is de maat waarop het maaiveld, het straatniveau of het bouwpeil boven het vastgestelde oppervlaktewaterpeil of het streefpeil ligt. Voor bebouwd gebied hanteert het waterschap voor het straatpeil een droogleggingsnorm van 1 meter en voor het bouwpeil (= vloerpeil van de begane grond) een norm van 1,30 meter. Deze droogleggingsnormen gelden bij het zomerstreefpeil.

Om water te kunnen bergen in extremere situaties is een stijging van het waterpeil toelaatbaar. Conform de landelijke werknormen mag in een situatie die 1/100 per jaar (inclusief 13% klimaatverandering) voorkomt in bebouwd gebied 0% inunderen, de toelaatbare peilstijging is in dergelijke situaties afhankelijk van de maaiveldhoogte. Hierbij dient opgemerkt te worden dat in stedelijk gebied ook groen en gras voorkomt waarop een lagere inundatienorm van toepassing is dan het bebouwd gebied.

Thema inrichting watersysteem

Het eigendom, beheer en onderhoud van alle oppervlaktewater en de bijbehorende infrastructuur ligt bij waterschap, gemeente of derden. Het waterschap Hunze en Aa's streeft ernaar om het hoofdsysteem welke een belangrijke functie vervult in de aan- en afvoer van water in eigendom, beheer en onderhoud te hebben.

Naast het stelsel van hoofdwatergangen zijn er ook sloten aangewezen als schouwslot. Schouwsloten vervullen een belangrijke functie in de detailwaterbeheersing en zijn meestal in eigendom bij gemeente en/of derden. Schouwsloten vallen onder de schouwverordening van het waterschap en moeten jaarlijks in november worden geschoond.

Met het dempen van sloten/watergangen neemt de potentiële bergingsruimte van oppervlaktewater af. Het dempen van sloten veroorzaakt hogere grondwaterstanden. In dit kader is een beleidsregel vastgesteld die het dempen van hoofdwatergangen, schouwsloten en overige sloten verbiedt. Het is onder andere verboden het profiel van hoofdwatergangen en schouwsloten te veranderen. Het dempen van sloten is alleen mogelijk onder de voorwaarden die zijn opgenomen in de [beleidsregel Dempingen](#).

De vergunningencheck van het [Omgevingsloket](#) geeft u nadere informatie over de vergunningenplicht of meldingsplicht op grond van de Waterwet.

Thema inrichting natuur en ecologie

Bij de inrichting van het watersysteem dient er aandacht te zijn voor waterkwaliteit en ecologie. Van groot belang is het voorkomen van stilstaand water. In wateren met onvoldoende doorstroom mogelijkheden kunnen waterkwaliteitsproblemen ontstaan als vissterfte, blauwalg en de opeenhoping van drijfvuil. Bij het ontwerp dient rekening gehouden te worden met doorspoelmogelijkheden en moeten stilstaand water in watergangen voorkomen worden.

Tevens is een goede waterkwaliteit sterk afhankelijk van de mogelijkheid of water- en oeverplanten zich in voldoende mate kunnen vestigen en ontwikkelen. Ruimte voor natuurvriendelijke oevers met geleidelijke overgangen van nat naar droog is van groot belang voor het ecologisch functioneren van het watersysteem en het bieden van voldoende migratiemogelijkheden en leef- en fourageergebied voor planten en dieren.

Naast de inrichting is ook het beheer en onderhoud van invloed op het te behalen resultaat voor de natuur. Tijdens de voorbereiding van plannen moet ook nagedacht moeten worden over het uit te voeren toekomstig onderhoud en de daarbij behorende voorzieningen.

BETROKKENHEID waterschap Hunze en Aa's

Deze uitgangspuntennotitie is afgestemd op uw geselecteerd plangebied. Voor alle water gerelateerde onderwerpen die van toepassing zijn, zijn adviezen opgenomen in dit document.

Voor de verdere procedurele afhandeling van de watertoets is het van belang om het waterschap te blijven betrekken en rekening te houden met de in dit document aangegeven adviezen. In de waterparagraaf van het plan moet aangegeven worden op welke wijze omgegaan wordt met de gegeven adviezen. Natuurlijk kunt u het waterschap altijd raadplegen voor overleg en nadere uitleg. De uitgewerkte waterparagraaf moet voorgelegd worden aan de beleidsmedewerker planvorming.

LINKS Waterschap Hunze en Aa's:

Keur + WVO (watervergunning):

http://www.hunzeenaas.nl/Vergunningen.Keur-WVO-schouw.html#De_Keur
<http://www.hunzeenaas.nl/Vergunningen.lozen-van-afvalwater>

Beleid

[beheerplan-2016-2021](#)
[Nota stedelijk water](#)
[Watersysteemplannen](#)

Natuur en waterkwaliteit

[Factsheets Kader richtlijn Water](#)

Noodberging:

<http://www.hunzeenaas.nl/binaries/website/documenten/waterbergingsgebieden.pdf>

De WaterToets 2014